

SLOVENSKI NAROD

Istaja vsak dan popodne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, veči inzerati pett vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veļa mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODBUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — —
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26.
CELJE, Kocenovca ulica 12. — Tel. 190,
JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MIR V BERLINU ...

Vodstvo socialno-demokratske stranke poziva k miru in redu ter k obračunu s Papenovo vlado pri volitvah 31. julija

Berlin, 22. julija. AA. Listi se zelo ob- sirmo bavijo z nastopom nemške državne vlade proti Prusiji. Socialno-demokratski listi so ogorčeni, centruški listi pa iz- ražajo glede pravne podlage tega nastopa zelo tehtne pomisleke. Razume se, da so narodno-socialistični listi s Papenovo ak- cijo zadovoljni.
Čepnav so ukrepi državne vlade po- vzročili med prebivalstvom silno senzaci- jo, ni vendar nikjer prišlo do kačenja mi- ru. Nemška prestolnica kaže običajno si- lko. Na komunistični strani so sicer hoteli z vneto agitacijo izzvati splošno stavko, toda vsi ti polzkusi so ostali brez uspeha.
Voditelji delavskih organizacij »Zelez- ne fronte« in socialnodemokratske stran- ke so odločno proti ukrepom nemške dr- žavne vlade, vendar pa v svojih proglaših svare pristaše, naj se ne pustje od nikogar izzvati, in prosijo, naj na vsak način ohrani- mo mir, češ da bo 31. julija dana prilika za odgovor državi vladi z glasovnicami.
»Zelezna fronta« je svoje člane celo naravnost pozvala, naj vsakega izzivača, ki bi pozival k splošni stavki, puste are- tirati. Tudi policija sama energično nastopa proti tem ljudem in je že zasedla centralo komunistične stranke in »Dom Karla Liebknechta«. Tudi je prepovedala za večeraj sklicano zborovanje delavskih tovariških svetov, ki delajo razpoloženje za generalno stavko.
Nekatera pruska ministrstva vodijo za- časno državni podtajniki. Trgovsko mi- nistrstvo upravlja dosedanjih bančni komisar dr. Ernst Kmetitski, ministrstvo dosedanjih državni tajnik v državnem ministrtvu za prehrano Mussel, finančno ministrtvo pa državni tajnik Schleusener.
Državno sodišče bo zavzelo jutri svoje stališče glede predloga dosedanjih pruskih ministrov, naj se veljavnost zasne od- redbe odgodi do definitivne odločitve o pruskem protestu. Merodajni krogi do- mevajo, da bo državno sodišče zavrnilo predlog o takojšnji odločitvi, češ da ni oportuno o tem vprašanju odločati že se- danj, ker bi to pomenilo razsodbo o celot- nem kompleksu vprašanj.
Pooblaščen general Rundstedt je vložil pri generalnem državnem pravdniku tož- bo proti prejšnjemu berlinskemu policijs- kemu predsedniku Grzegaskemu, policijs- kemu podpredsedniku Weissu in poveljni- ku varnostne policije Heimannsbu, ker se niso takoj pokorili njegovemu ukazu, naj takoj izročje svoje uradne posele.
Dr. Bracht, ki mu je poverjeno vod- stvo notranjega ministrtva, je večeraj pre- zvel svoje posele, ne da bi pri tem prišlo do kakih incidentov.
Predsedstvo socialno - demokratske stranke je večeraj soglasno sprejelo sklep, v katerem pravi, da je prišla kakor v vsej državi tako tudi v Prusiji na krmilo ten- ka plast samostitnikov, ki so izločili vpliv širokih delavskih množic, toda ljudstvo bo pri prihodnjih volitvah imelo priliko, da zopet vzpostavi prejšnje pravno stanje. Sklep socialno-demokratskega vodstva se nato ostro obrača proti komunističnemu hujšanju k splošni stavki ter ugotavlja, da so komunisti že več let z ramo ob ra- mi vodili z narodnimi socialisti boj proti Braunovi vladi. Nemški delavski razred si ne bo dal predpisovati volilnih sredstev in diktirati ure nastopa.
Odrredba novega vojaškega poveljnika Berlina in Brandenburga generala Rund- stedta prepoveduje vsakršno pozivanje k splošni stavki. Druga odredba poziva po- licijo, naj rabi orožje brez odloga in ener- gično, če se pokaže potreba, in štiti dr- žavno avtoriteto.
Po poročilih poročilih je povabil dr- žavni kancelar ministrske predsednikve vseh nemških dežel za jutri na razgovor v Stuttgart.

Centrum proti Papenu

Berlin, 22. julija. Kritika zadnjih ukre- pov Papenove vlade v vrstah centra
postaja vedno otrejša. »Germania« je večeraj objavila v zelo ostrih izrazih svoje mnenje o postopanju Papena. Danes ob- javlja posledični predsednik centra po- slanec Joos izjavo, v kateri pravi, da je nezamisljeno postopanje Papena v celotnem nemškem centru izzvalo največje ogor- čenje in nevoljo. Papen bo naletel na naj- otrejši odpor, ker njegovi ukrepi niso v skladu z ustavo.

Očitki politikov

V Münchnu je v cirkusu »Krone« na ve- likem shodu centra govoril bivši držav- ni kancelar dr. Brüning. Poudarjal je, da se njegova vlada od vsakega početka ni je

Razorožitev in Nemčija

Berlin, 22. julija. Listi živahno kome- ntirajo dogodke na razorožitveni konfe- renci, ki so izzvali velik odpor. Demokrat- ski listi, kakor »Berliner Tageblatt«, go- vorijo o navidezni razorožitvi. »Deutsche Allgemeine Zeitung« zagotavlja, da bo nemška izjava, ki bo danes podana, se- stavljena v zelo resnem in kategoričnem tonu in da bo odločno in dostojanstveno zastopala dvojno nemško zahtevo po raz- orožitvi in po enakopravnosti.

Irsko-angliški spor

Dublin, 22. julija. Senat je v sredo za- vrnil predlog vlade o odpovedi priskege zvestobe angleškemu kralju, sprejel pa je določbe, da se ukme plačevanje amutet za odkup veleposestev. Vladi tudi ni hotel priznati posebnih pooblastil.

Zmaga vladnih čet v Braziliji

Rio de Janeiro, 22. julija. Vladne čete so premagale upornike ter nadaljujejo svoj pohod. Na mejni držav Sao Paolo in Minas Geraes je prišlo do bojov, v kate- rih so imeli uporniki 15, vladne čete pa 10 mrtvih.

200 ljudi zastrupljenih

Washington, 22. julija. 200 isletnikov je obolelo na zastrupljenju po pokvarjenem mesu. Njihovo stanje je zelo kritično.

služevala izjemnih ukrepov in da ni rabila sodelovanja generalov. Takrat se v Nem- čiji tudi niso pobujali in nemir niso zahtevali na stotine žrtve. Preokret v nemških notranje-političnih razmerah pa so povzo- čili narodni socialisti, zaradi katerih je sedaj doletela Prusija neoda državnega komisarijata. Veliko vprašanje je, kako bo postopal naslednik notranjega ministra Se- veringa. Padeč Severingov pomeni veliko napako, ki jo je zakrivila državna vlada. Severing, ki ga sedaj zastopavljajo, je bil mož, ki se je 14 let boril proti komizmu in branil interese nemškega naroda.
Na zborovanju narodnih socialistov v Hamburgu je izjavil pruski vođa hitler- jevec Kube, da pomeni preokret v Prusiji pričetek nove dobe v borbi za osvoboditev nemškega naroda. Hugenberg je v Koblenzu govoril na zborovanju o »zmasi« razuma nad bratomoralnimi borbami, ki so Nemce delile v dva sovražna tabora. Ve- čeraj so se te borbe države v državi z energičnimi ukrepi ukinile in je obnem državna vlada napravila konec oblasti bi- rokratskih socialnih demokratov. S takimi ukrepi je zagotovljena nemška bodočnost, v kateri mora nemški narod igrati še vid- no vlogo.

Prepoved listov

Berlin, 22. julija. Vrhovni vojaški po- veljnik za Berlin in Brandenburg je za

Papen o gospodarski sanaciji

Udeležba industrijskih držav pri rešitvi podunavskega vprašanja — Papen o lausamskih uspehih

Berlin, 22. julija. Državni kancelar Papen je berlinskemu zastopniku lista »Popolo d'Italia« izjavil o podunav- skem problemu, da smatra nemška vla- da trajno sanacijo gospodarskih raz- mer v Podunavju za izvedljivo le ta- daj, če bodo pri tem sanacijskem pro- cesu sodelovale velike industrijske dr- žave, kakor sta Nemčija in Italija, in sicer sorazmerno po dejanskih potreb- bah dotičnih držav.
V zvezi s skorajšnjo svetovno gos- podarsko konferenco je izjavil držav-

Možnost vladne krize v Avstriji

Parlamentarne ovire pri prizadevanju dr. Dollfussa za odobritev lau- samskega protokola o posojilu Avstriji

Dunaj, 22. julija. Zvezni kancelar dr. Dollfuss je izjavil večeraj popoldne v krščansko-socialnem klubu glede lausamskega protokola o posojilu Av- striji med drugim, da bi garancijske države obremenile Avstrijo v primeru, če ne prejme tega posojila, z zneskom na podlagi dosedanjega odplačevanja posojil in sicer po obrestni meri, ki bi bila za pol odstotka višja kakor obrestna mera za novo dogovorjeno posojilo. Do 1. 1943 bi se vsota dolgov za Avstrijo dvignila na 1400 milijonov šilingov, razen tega pa bi najbrže do- tlej razpolagal z vsemi dohodki Av-

Razorožitev in Nemčija

Berlin, 22. julija. Listi živahno kome- ntirajo dogodke na razorožitveni konfe- renci, ki so izzvali velik odpor. Demokrat- ski listi, kakor »Berliner Tageblatt«, go- vorijo o navidezni razorožitvi. »Deutsche Allgemeine Zeitung« zagotavlja, da bo nemška izjava, ki bo danes podana, se- stavljena v zelo resnem in kategoričnem tonu in da bo odločno in dostojanstveno zastopala dvojno nemško zahtevo po raz- orožitvi in po enakopravnosti.

Irsko-angliški spor

Dublin, 22. julija. Senat je v sredo za- vrnil predlog vlade o odpovedi priskege zvestobe angleškemu kralju, sprejel pa je določbe, da se ukme plačevanje amutet za odkup veleposestev. Vladi tudi ni hotel priznati posebnih pooblastil.

Zmaga vladnih čet v Braziliji

Rio de Janeiro, 22. julija. Vladne čete so premagale upornike ter nadaljujejo svoj pohod. Na mejni držav Sao Paolo in Minas Geraes je prišlo do bojov, v kate- rih so imeli uporniki 15, vladne čete pa 10 mrtvih.

200 ljudi zastrupljenih

Washington, 22. julija. 200 isletnikov je obolelo na zastrupljenju po pokvarjenem mesu. Njihovo stanje je zelo kritično.

štiri dni prepovedal »8-Uhr Abendblatt«, ker je objavil karikaturo državnega kance- larja. List »Rote Fabrik« je bil prepove- dan za pet dni.

Volitve v parlament

Berlin, 22. julija. Državni volilni odbor je v torek odobril izmed 27 kandidatnih list 21, ki so jih vložili 1. socialno demokratska stranka, 2. narodna socialistična delavska stranka (Hitlerjeva), 3. komuni- stična stranka, 4. nemška stranka centru- ma, 5. nemška nacionalna ljudska stranka, 6. nemška državna stranka, 7. bavarska ljudska stranka, 8. krščansko socialna ljudska stranka (evangeljski pokret), 9. nem- ška kmetska stranka, 10. Landbund, 11. nemški Hanoveranci 12. stranka za najvišjo plačo uradnikov 5000 mark, 13. nemška enotna stranka za pravo ljudsko gospodar- stvo (stranka podpirancev iz javnih sred- stev), 14. nemški socialistični pokret, 15. narodne manjšine v Nemčiji, 16. nacional- ni srednje-velomski svobodomiselnji po- kret proti fašizmu in neocializmu, 17. usodna skupnost nemških brezposelnih, 18. delavci in kmetje, 19. svobodna gos- podarska stranka, 20. pravičnosni pokret za prepoved strank in proti zmanjšanju mezd, plač in rent, 21. nemška ljudska skupnost.

Zmaga zaranistov pri senatnih volitvah

Narodna kmetska stranka v Rumuniji je tudi pri volitvah v senat zmagala na vsej črti — Opozicija je dobila samo osem mandatov

Bukarešta, 22. julija. Volitve v senat se prinesle v sredo narodno kmetski stran- ki veliko zmago. Izmed 118 mandatov si je mogla opozicija prirediti samo 8 man- datov, in sicer madžarska stranka 3, kmetski demokrate Serea 2 ter liberalci, dr. Lupa in protivladovska stranka po en mandat. Mandati so bili razdeljeni na podlagi relativne večine, kar je narodni kmetski stranki omogočilo tako veliko zmago, čeprav so liberalci pridobili mno- go glasov.
Bukarešta, 22. julija. Pri volitvah v zakonodajno zbrala narodna kmetska stranka 45.17 odst. vseh glasov, dočim je pri lanskih volitvah dobila 41.98 odstotkov. Liberalna stranka Duca je dosegla 14.1 odst. in je postala najmočnejša opozicijska stranka, dočim je bila lani v koalicioni raz- bita. Število glasov liberalnih disidentov Jurija Bratisana je naraslo od lanskih 5.92 odstotkov na 7.09 odst., stranka dr. Lupa od 3.43 na 6.15 odst., antisemitska stranka dr. Cuze od 3.88 na 5.75, dočim so glasovi ljudske stranke Averesa padli od 4.89 na 2.36 odst. Zeleznega garda je prvič prekora- čila minimum 2 odst. in je dobila tako za- stopstvo v parlamentu. Pri lanskih volitvah je zbrala le 1.6 odstotka glasov. Madžari

Mlekarški tečaj na Veliki planini

Te dni je bil zaključen na Veliki pla- nini več dni trajajoči mlekarški tečaj, ki ga je priredil kmetski odd. kr. banske uprave po svojih strokovnjakih gg. inž. Eiseltu in Franju Pavlici. Pouk je obsegal eno živine, molžo ter izdelovanje masla en sira. Morda ni bil še noben kmetski tečaj tako potreben kakor ta na planini, kjer je bilo treba dopovedati planjarjem, da je treba opustiti zastarelo mlekarstvo, predelavo mleka v kisljo skuto in komaj užito maslo za skubo.
Tečaj na Veliki planini je dosegel velik uspeh. O tem priča dober izdelek surovega masla, ki je glede na zdravilno rast- linstvo v planinah gotovo najboljši. Maslo je vzlet v razprodajo naš kamniški rojak g. Julij Zupan v »Daj-damu« in v trgovini na av. Petra c. 35.
Poleg izdelovanja masla v skupni začas- ni mlekarnici so začeli mnogi pastirji pri- delovati sir v malih hlebčkih za domačo uporabo.
Upajmo, da so posestniki Velike pla- nine, kmetovalci v obč. Stranje, spoznali pomen novodobnega mlekarstva in da bo- do za vedno opustili predelovanje najbolj- šega planinskega mleka v trdo kisljo skuto, ki je komaj užitna; v bodoče se bodo gotovo oprijeli naprednega mlekarstva. Tudi če bi se njihovi mlečni izdelki ne prodajali, imajo vsaj za lastno prehrano namesto slabega, dobrega sir in maslo.
Velika planina je bogata na gradbenem materialu. Le malo dobre volje, pa se lahko s prav malimi izdatki postavi za-

Britska imperijska konferenca

Ottawa, 22. julija. Državna konferen- ca se je večeraj popoldne sestala k najva- ni seji ter je sklenila, da se imenuje pet komisij, ki se bodo bavile z naslednjimi problemi: 1. trgovina v angleškem svetovnem imperiju, 2. uprava carin, 3. tr- govinski odnosi do neangleških držav, 4. valutna in finančna vprašanja, 5. me- toda gospodarskega sodelovanja. Konfe- renca je bila nato odgodena do petka.

Ureditev bolgarskih dolgov

Sofija, 22. julija. Listi poročajo iz Lon- dona, da se je med zastopniki lastnikov obveznic bolgarskih povojnih državnih posojil in med bolgarsko delegacijo, ki ji načeluje bolgarski finančni minister Ste- fanov, dosegel ugoden sporazum, ki je bil večeraj podpisan. Finančni minister Stefa- nov je danes odpotoval iz Londona. Pred- sednik bolgarske vlade in zunanji minister Mušanov se vrne v Sofijo danes dopoldne. Mušanov se je na svojem povratku preko Italije mudil v sredo v Benečkah. Kmetijs- ki minister Giljev, ki se je vračal v Sofijo preko Dunaja po Dunavu, se bo vrnil v Sofijo svačer.

Izpremembe v italijanski diplomaciji

Za poslanika v Moskvi bo imenovan Bottai, za poslanika v Parizu Rocco, dočim pojde Grandi za poslanika v London

Pariz, 22. julija. Dogodke v Nemčiji in Italiji so v pariških političnih krogih spre- jeli mirno, da pričakujejo, da bodo ber- linski dogodki povzročili svetovno gospo- darsko krizo. Glede prenosne vlade v Ita- liji se splošno opaža bojazen, da pomeni ta izprememba povratek k integralnemu fašizmu, kar bo zopet povzročilo nasprot- stva v Evropi.
»Tempe« poroča iz Rima, da prevladu- je v vodilnih fašističnih krogih naziranje, da ima med Anglijo in Francijo sklenjena pogodba namen ohraniti status quo, kar za Italijanske interese ni prikladno. Mus- solini je zaradi tega smatral, da mora prevzeti vodstvo zunanje politike v svoje roke in jo voditi po drugih potih. Za se- danj še ne more nihče reči, kakšne name- ne ima. Vsekakor Italije na bodočih me- narodnih konferencah in pred Društvom narodov ne bo več zastopal zunanji mi- nister. Fašistični svet bo v ostalem mesecu oktobra proučil stališče Italije v Društvu narodov in ni izključeno, da bo postala Lausanne nov mejnik v evropski povojni politiki.
Saint-Brice posveča v »Journal« po- sebno pozornost odstopu zunanjega mi- nistra Grandija, ki je po njegovem mnenju v zvezi s pomembnimi diplomatskimi iz- premembami. Bivši minister za korporaci- je Bottai prika namreč za poslanika v Moskvo, za poslanika v Parizu pa bo brž- kome imenovan Rocco.
»Figaro« misli, da je na te izpremembe v italijanski vladi vplival izid nedavnih mednarodnih konferenc, ker je Mussolini

mnenja, da je Grandijeva krivda, ker je ostala Italija osamljena. V Lausanni Itali- jani niso imeli direktnega vpliva na pozar- janja med delegacijami velesil in prav ta- ko ne tudi v Zenevi. Tudi Italijanska te- za o črtanju reparacij in o reviziji mirov- nih pogodb je propadla.
Tudi »Journal« je mnenja, da je Gran- di moral iti zaradi Lausanne.
London, 22. julija. Italijanska vlada je večeraj vprašala v Londonu oficijelno, ali bi bilo imenovanje bivšega zunanjega mi- nistra Grandija za poslanika v Londonu dobrodošlo. Odgovor je bil pritrdilen. Ka- kor zatrjujejo, bo Grandi v kratkem ime- novan, vendar pa menijo, da pred potekom nekaj mesecev ne bo nastopil svojega po- slaniškega mesta v Londonu.
»Times« komentira izpremembe v Ita- lijanski vladi v tem smislu, da odhod Grandija iz resora zunanje ministrtva ne more vplivati na smer italijanske zu- nanje politike.
Pariz, 22. julija. »Excelstor« je obja- vil razgovor z Mussolinijem, ki je izjavil, ved drugim: Načelo, da se pogosto izme- njavajo voditelji, pripravlja neke vrste političen razred mladih ljudi, iz katerih srede se morejo pozneje poiskati izkušeni voditelji. Kar se tiče zunanje politike Ita- lije, so bile njene smernice določene v ve- likem fašističnem svetu. Ker dajem temu svetu navodila sam, ne obstoja nevarnost kakšne izpremembe. Zunanja politika bo ostala ista.

Zmaga zaranistov pri senatnih volitvah

Narodna kmetska stranka v Rumuniji je tudi pri volitvah v senat zmagala na vsej črti — Opozicija je dobila samo osem mandatov

Bukarešta, 22. julija. Volitve v senat se prinesle v sredo narodno kmetski stran- ki veliko zmago. Izmed 118 mandatov si je mogla opozicija prirediti samo 8 man- datov, in sicer madžarska stranka 3, kmetski demokrate Serea 2 ter liberalci, dr. Lupa in protivladovska stranka po en mandat. Mandati so bili razdeljeni na podlagi relativne večine, kar je narodni kmetski stranki omogočilo tako veliko zmago, čeprav so liberalci pridobili mno- go glasov.
Bukarešta, 22. julija. Pri volitvah v zakonodajno zbrala narodna kmetska stranka 45.17 odst. vseh glasov, dočim je pri lanskih volitvah dobila 41.98 odstotkov. Liberalna stranka Duca je dosegla 14.1 odst. in je postala najmočnejša opozicijska stranka, dočim je bila lani v koalicioni raz- bita. Število glasov liberalnih disidentov Jurija Bratisana je naraslo od lanskih 5.92 odstotkov na 7.09 odst., stranka dr. Lupa od 3.43 na 6.15 odst., antisemitska stranka dr. Cuze od 3.88 na 5.75, dočim so glasovi ljudske stranke Averesa padli od 4.89 na 2.36 odst. Zeleznega garda je prvič prekora- čila minimum 2 odst. in je dobila tako za- stopstvo v parlamentu. Pri lanskih volitvah je zbrala le 1.6 odstotka glasov. Madžari

Mlekarški tečaj na Veliki planini

Te dni je bil zaključen na Veliki pla- nini več dni trajajoči mlekarški tečaj, ki ga je priredil kmetski odd. kr. banske uprave po svojih strokovnjakih gg. inž. Eiseltu in Franju Pavlici. Pouk je obsegal eno živine, molžo ter izdelovanje masla en sira. Morda ni bil še noben kmetski tečaj tako potreben kakor ta na planini, kjer je bilo treba dopovedati planjarjem, da je treba opustiti zastarelo mlekarstvo, predelavo mleka v kisljo skuto in komaj užito maslo za skubo.
Tečaj na Veliki planini je dosegel velik uspeh. O tem priča dober izdelek surovega masla, ki je glede na zdravilno rast- linstvo v planinah gotovo najboljši. Maslo je vzlet v razprodajo naš kamniški rojak g. Julij Zupan v »Daj-damu« in v trgovini na av. Petra c. 35.
Poleg izdelovanja masla v skupni začas- ni mlekarnici so začeli mnogi pastirji pri- delovati sir v malih hlebčkih za domačo uporabo.
Upajmo, da so posestniki Velike pla- nine, kmetovalci v obč. Stranje, spoznali pomen novodobnega mlekarstva in da bo- do za vedno opustili predelovanje najbolj- šega planinskega mleka v trdo kisljo skuto, ki je komaj užitna; v bodoče se bodo gotovo oprijeli naprednega mlekarstva. Tudi če bi se njihovi mlečni izdelki ne prodajali, imajo vsaj za lastno prehrano namesto slabega, dobrega sir in maslo.
Velika planina je bogata na gradbenem materialu. Le malo dobre volje, pa se lahko s prav malimi izdatki postavi za-

Dar dobrovoljcev Aeroklubu

Beograd, 22. julija. Dobrovoljci vstaši, ki so se borili pod vodstvom pokojnega kralja Petra v Bosni, so danes svečano izročili svojo zastavo v varstvo beografskega Aerokluba »Naša krilca. Njihova or- ganizacija, katere člani so skoro vsi že sami starci, je namreč sklenila, da izroči zastavo v varstvo novim generacijam, ki se zbirajo v mladem Aeroklubu.

Iz šolske službe

Beograd, 22. julija. Premeščen je k pošt. dir. za drav. banovino v Ljubljani g. J. Kavčič doslej pri pošti Ljubljana II. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog mi- nistra za promet je upokojen g. Mile Kan- grga, uradnik v 6. skupini pri pošti in brzojavu v Zagrebu.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

Devize: Amsterdam 2270.42—2281.78, Berlin 1333.97—1344.77, Bruselj 781.30—785.24, Curih 1097.35—1102.85, London 199.96—201.56, Newyork ček 5615.63—5643.89, Pariz 220.90—222.02, Praga 166.67—167.53, Trst 286.80—289.20.

INOZEMSKA BORZE

Curih. Pariz 20.1325, London 18.26, New York 513.75, Bruselj 71.20, Milan 26.18, Madrid 41.—, Amsterdam 206.50, Berlin 121.75, Sofija 3.70, Praga 16.19, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

166 srednjih šol in 79.267 srednješolcev

Zanimiva statistika o srednjih šolah v naši državi

Zagrebške »Novosti« priobčujajo zanimivo statistiko o srednjih šolah v naši državi. V preteklem šolskem letu je bilo na vseh naših srednjih šolah, na realnih in klasičnih gimnazijah

79.267 dijakov in dijakinj.

Na javne srednje šole odpade od tega 75.714, na zasebne pa 3535. Zanimivo je, da odpade na vse prebivalce naše države 0,57 odstotka srednješolcev ali na vsakih 175 prebivalcev 1 srednješolca (ka). Djakov je bilo lani na naših srednjih šolah 54.144 ali 68 odstotkov, dijakinj pa 25.123 ali 32 odstotkov. Število dijakinj je nekoliko manjše od polovice števila dijakov, kajti razmerje med dijaki in dijakinjami znaša 17 : 8.

Največ srednješolcev odpade na dunavsko banovino, najmanj pa na vrbski. Dunavska banovina je imela lani 21.431 srednješolcev in srednješolk, savska 17.473, dravska 8.850, drinska 6.945, zetska 6.698, varcarska 6.644, moravska 5.596, primorska 4.066 in vrbska 1.744. Če razdelimo srednješolsko mladino na površino naše države, pride na 1 kv. km 1 dijak oziroma dijakinja, v dunavski banovini na 1,5 kv. km, v dravski na 1,8, v savski na 2,2, v drinski na 4,2, v moravski na 4,6, v zetski na 4,8, v varcarski na 5,5, v primorski na 5,8 in v vrbski na 12 kv. km. Zanimivo je tudi število srednješolske mladine glede na število prebivalcev v posameznih banovinah. En srednješolca (ka) pride v dunavski banovini na 125 prebivalcev, v dravski na 129, v zetski na 140, v savski na 154, v primorski na 221, v drinski na 230, v varcarski na 244, v moravski na 252 in v vrbski na 594. Če upoštevamo, da so bile šole v pod-

rožju Beograda vštete v teritorij dunavske banovine, vidimo, da je prišla potreba srednje šole do največjega izraza v dravski banovini,

do najslabšega pa v vrbski. Naša država ima 166 srednjih šol s 2070 oddelki, (150 realnih gimnazij, 15 klasičnih gimnazij in 1 realke). Če primerjamo banovine po številu njihovih srednjih šol, vidimo, da ima dunavska banovina 43 srednjih šol, savska 35, zetska 19, dravska 15, varcarska tudi 15, moravska 13, primorska 12, drinska 10, vrbska 4. V 7 realnih gimnazijah so tudi oddelki za klasično gimnazijo, a 4 realne gimnazije imajo tudi oddelke za realko. V realne gimnazije je bilo torej 72.787 dijakov (-inj), v klasične gimnazije in oddelke klasične gimnazije 5824, v realko in realne oddelke pa 656.

Razmerje med številom realnih gimnazijev, klasičnih gimnazijev in realcev je bilo 111 : 9 : 1. Popolnih srednjih šol (z 8 razredi) je bilo v naši državi 111, nižjih srednjih šol (s 4 razredi) pa 55. Na 8 nižjih srednjih šolah so bili tudi nekateri višji razredi, toda le kot privatni oddelki. Nižjih srednjih šol je imela največ dunavska banovina in sicer 14, za njo zetska 12, dočim je imela primorska banovina samo 1.

Na vsako srednjo šolo je prišlo lani v drinski banovini 694 dijakov(-inj), v dravski 590, v dunavski 499, v savski tudi 409, v moravski 438, v vrbski 436, v varcarski 431, v zetski 347, v primorski 338. Izmed popolnih srednjih šol je imela največ dijakov realna gimnazija v Subotici in sicer 1313, najmanj pa realna gimnazija v Senju, namreč 246. V dunavski banovini je bilo v oddelkih z madžarskim učnim jezikom 446 dijakov, v oddelkih z nemškimi učnim jezikom pa 183.

na obsestane. Velebit in bosenske gore omejujejo skoro neskončni razgled v savsko dolino, ki jo preproza srebrna Kulpa. Iz Semiča na bližnji Smuk ali na daljino Mirno goro. Ali pa v dolino, ki je natrpana lepoto in zanimivostjo. Črnomelj. Kako ljubke so njegove gorice! Tudi premožovnik je tam. Industrija raste. Gradec in Metlika. Ljubek svet, zamor-

koži se ozreš. Kopače na Kulpi. Pa skok preko nje v savsko banovino. Morda do gradu Ozlja. Divno! Ali pa v goraki Zumberak. Svojevratno! Devet ur je v Metliki časa za isete in uživanje. Ne zamudite, pridite in pripravite se sami! Če se boste vračali in druge boste privabljal s seboj, ker lep je dolenjski svet, pola skritih lepota in davnih prigod! Na svidenje! Pirnat Viktor.

Higijensko razstavo bo treba obnoviti

Bila je najboljša v državi in požar je napravil neprecenljivo škodo

Ljubljana, 22. julija. Divji element ni umčil le razstave, sadov neprecenljivega dela našega Higijenskega zavoda ter ni oškodoval le tega zavoda, temveč je oškodoval vsa naša zdravstveno kulturno delo in vse ljudstvo. Higijenska razstava je bila v polnem pomenu ljudska, narodna last, bila je dokaz naše zdravstveno socialne kulture ter po pravici v ponos našim zdravstvenim službi. Bila je vedno odprta knjiga, iz katere je črpal prepotrebno znanje naš preprosti človek in inteligent in je najuspešnejše širila propagando za socialno higijeno ter smisel za ljudsko zdravje in zdravstvena vprašanja. Kdor se torej ne zaveda škoda in nevarnosti, ki nas je prizadela s požarom, še ne pojmuje, da je ljudsko zdravje prva skrb vsakega kulturnega naroda.

Razumljivo je, da se zaradi te elementarne nezgode ne sme prekiniti delo Higijenskega zavoda v začetnih smernicah, higijensko razstavo je treba obnoviti; to ni le potreba, temveč mora biti tudi zahteva vse javnosti, ki pa mora biti tudi pripravljena na žrtve ter se zavedati, da je higijenska razstava skupna last. Težko je sicer zdaj razmišljati, kako obnoviti razstavo, kje vzeti sredstva. Morda bo marsikdo podvomil, ali je dovolj energije, da se obnovi razstava in dovolj poštovanosti ter razumevanja pri poklicanosti in javnosti.

Higijenski zavod si je v 8 letih izveščal o sebi za to tehnično delo, ki ga je vzdrževal predvsem z dohodki vsakoletne razstave. Njegovo delo je pa seveda odvisno tudi od proračuna, toda proračunska postavka je bila vedno prenizka, da bi lahko vzdrževali tehnično osebje, ki je potrebno za vzdrževanje higijenske razstave. To osebje bo moral zdaj Higijenski zavod dopustiti, ako ne bo dovolj razumevanja za obnovo razstave. Čeprav bi stala obnova ogromnega truda in žrtve, vendar bi ne bila neizvedljiva, zlasti še, ker zaveda se ima projektov modelov, statistično gradivo itd. Brez podpore, brez široko zasnovane podporne akcije pa ne

pojde. To akcijo bi morala prevzeti kakšna ustanova, odn. humanitarna organizacija, zavod sam je ne more izvesti. Brez podpore države in samouprav občin tudi ni mogoča, potrebna bi bila najširša podpora akcije.

Beša takrat, ko je prizadela Higijenski zavod nesreča, se je mudil direktor g. dr. Pirn v Beogradu, kjer pripravlja poseben odbor »Jugoslovensko higijensko izložbo«, ki bo prihodnje leto v Beogradu. Naša higijenska razstava je prednjačila vsem drugim v državi in si je težko misliti jugoslovensko higijensko razstavo brez nje. Sklenili so, da bo ljubljanski Higijenski zavod razstavil v Beogradu, drugi dan je pa higijenski paviljon pogorel.

Kakšno škodo je napravil požar, ni tako lahko oceniti. Materijal sam na sebi ni drag, prometna vrednost uničenega razstavnega gradiva se ceni lahko na okrog 400 do 500.000 Din. Toda, če bi računali vse delo, ročno, tehnično, statistično, poučevanje zdravstvenih prilik v banovini, program asanacij itd., je škoda neprecenljiva in se ne more ponazoriti s številkami. Higijenska razstava je za leto za letom izpopolnjevala, vsako leto je imela poseben program, material od prejšnjih razstav, ki ga niso mogli uvrstiti več na novejši razstavi, so pa hranili v priključeni baraki, ki je tudi pogorela, tako je prav za prav uničeno gradivo sedmih razstav, ker je bila zadnja sedma, ne le ene.

Velesejem se je izkazal kot najprimernejši za higijensko razstavo. Na velesejmu imajo takšne razstave največ obiskovalcev, naša je imela vsakokrat po 15 do 20.000 posetnikov. Na drugi strani je pa tudi higijenska razstava privlačnost za velesejem sam, kar so sprevredili tudi v drugih mestih. Naša higijenska razstava je bila namreč prva na velesejmu in druga mesta, kjer imajo velesejem, so posnemala v tem pogledu Ljubljano. Velesejem bo seveda zgradil nov paviljon. Dobro bi pa bilo, če bi poklicani razmišljali o tem, da bi se zgradil za higijensko razstavo ognjvarjen paviljon.

Otroška igrišča v Tivoliju

Letos je prav za prav ves Tivoli igrišče za deco, ki se ji tudi strogo paznika ni treba več bati

Ljubljana, 22. julija. Tisti, ki je včeraj pisal o otroškem igrišču v Tivoliju, gotovo nima otrok. Če bi jih namreč imel, bi gotovo vedel, da je letos prav za prav ves Tivoli igrišče za otroke. Pazniki v parku niso z otroci prav nič več strogi, prav izrecno pa moramo pohvaliti tistega nekdanjega stražnega bav-bava, ki so se ga poniglavlčki tako bali, da so kar otrpnili, če so ga le od daleč zagledali. Grozanski bav-bav se je na solčnih višinah ponosnega Gradu izpremenil v pravega angela miru, da sam sv. Miklavž nima bolj vidnega in dobrega angela v svojem spremstvu. Angel varuh otrok je postal nekdanji bav-bav in gorje, če bi se kakemu njegovemu varovancu samo las skrivil na glavi. Seveda, rožice ne smejo trgati malčki, ker bi jih vrtarji ne mogli sproti dosti nasaditi, če se pa kdo zaleti v travo in na travniku odgrga kako rožico, pa angel varuh gotovo ne vidi. No, in če otroci prično po potih potresati in nastiljati, jih pa dobri mož je blago pozvali in poskrbi, da je zopet vse pomoteno. Še bog oče ima večje veselje nad enim samim improviziranjem kot nad devetindevdesetimi dobrimi, zato je pa temu varuhu otrok onstran groba — to bo seveda šele tedaj, ko bodo vsi njegovi današnji varovanci že veliki gospodje in častitljive stare mame — določil premešnitno vlogo. Slaven glasbenik je namreč mož in v nebesih bo malim angelčkom igral na harmoniko, da se ne bodo nikdar več cemerili in vekali. Sv. Peter je sicer dober gospod, ampak star je že in ne more prenašati otroškega veka, skozi ušesa pa gre angelski jok tudi svetim devicam, da prično stnjariti in se ravsat. Tudi v tivoljskih nebesih je tako, pa naj bi blagi mož prinesel harmoniko v park, sedel v senco na klopičo in deci zagodel kako prav lepo in okroglo. To bo lušteno!

Tisti travnik za bifejem, ki smo včeraj čitali o njem, res ni prav lep. Šele predlanski menda so ga odprli za otroke, a ne za najmanjše, ki še ne hodijo v šolo, temveč za večje dečke, da se lahko naskočijo in nadirjajo, kolikor hočejo, da potem spet kot ubiti. Tam lahko blijejo žogo kot na Iliriji ali Primorju in dreti se smejo, da se lomijo veje od trlih kostanjev. Za drobtje je pa še vedno staro igrišče ob gradu, kjer stoji sedaj hišice Prodane neveste. Paša je dovolj in okrog hišice polno kotičkov, da se otroci lahko tako skrivajo, da jih niti mamica ne more najti. Tudi vodnjak s delčko je tam, da se otroci lahko s blatno piscojajo do obupa mamice, ki bi svoje srčke vedno rade imele čiste, kakor bi bili iz cukra.

Najlepše in prav idealno otroško igrišče je od gonda pa doli do Selesnice na južni strani Tivolija kolesni travnik. Na obeh straneh samostanskega drevoreda, ki pa ni posut, temveč poraščen s travo, je ves travnik pokosen, da se malčki lahko valjajo po travi, varuhinja pa posedajo po klopcih pod kostanji v senci, če se jim pa zdi, pa lahko tudi sedajo v travo in se komodno raztegnejo po zeleni preprogi in dremljejo.

Dosti pripravnega prostora je torej že pod Tivolijem za otroke, vendar pa naši deci še prihodnji teden prično urejati prvi paradiz, namreč tisti zeleni grad z zelenimi sobanami in stebriščem, z zelenimi preprogami in kupi peska in mivke ter s prijaznim bazenčkom in vodometom, a seveda tudi z nalašč za deco urejeno skrivnostno hišico, da ne bo več stojosti s hiščkami. Kakor že veste, je mojster Plečnik sam napravil za ta otroški park načrt, ki smo ga objavili in opisali za Veliko noč in bo takoj na desni strani vhoda v Tivoli med železnico in Latermannovim drevoredom prav do drugega prehoda čez železnico.

Sport

Nočna plavalna tekma

Za današnjo plavalno tekmo ob svitu reflektorjev vlada veliko zanimanje. Ši notna preizkušnja je pokazala, da je razsvetljava prvovrstna. Tudi vreme kaže dobro in smemo upati, da ne bo dež motil prireditve. Voda bo glede na pozno večerje ure primerno temperirana, tako da plavčev ne bo zeblo.

Zunanji okvir prireditve je torej za dovolj v upamo, da bo tudi tehnična stran odgovarjala. Plavalni program je prav peter. Pri včeršnjem potkusku se je ilirijanska štafeta na 4 krat 50 m prosto možno približala državnemu rekorduro in smemo pričakovati, da bo v borbi z Madžari svoj čas še popravila. Na 4 krat 200 m prosto je zmagala Ilirije nad gosti skoraj sigurna, kajti na včerajšnji generalni preizkušnji so ure pokazale čas izpod 11 minut. kar zadostuje za drugo mesto tudi na državnem prvenstvu. Če bodo plavači Ilirije le v kolikšni dobri formi, bodo zmagali v obeh štafetah.

Prav zanimive bodo tudi ostale točke dvomatca. Na 100 m prosto bo moral gost Zentay netipiti vse sile, če bo hotel premagati Fritscha, ki je v prav dobri formi. Hrbitni plavež Zirovnik upa, da se bo revanširal Hunyadiju za lanski poraz, vprašanje je le, v kakšni formi je Madžar. Prav zanimiva bo tudi tekma najmlajših mladostnikov, ki so pred kratkim absolutirali plavalno šolo Ilirije. Gledalci bodo videli, koliko se da v 14 dneh naučiti. V daskih točkah nastopijo najboljša tekmovalke Ilirije, z državno vrhlinico in rekordorko Lampretovo na čelu. Prireditve bo zaključila waterpolo tekma FTC : Ilirija, pred tem pa se bosta srečali juniorski moštvi Ilirije in Primorja. Ta tekma bo pokazala, kdo imed obah ima na bližnjem državnem prvenstvu boljše izgled.

Tekmovanje se prične ob 20.30 in bo trajalo približno poldrugo uro.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 22. julija. katoličani: Marija Magdalena, Pribitna; pravoslavni: 9. julija.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Opera reduta (če diplomati ljubijo). Kino Ideal: Dolina mrtvih. Mednarodne plavalne tekme FTC : Ilirija ob 20.30 v kopališču Ilirije.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Pogreb gospe Novakove

Pri jutrišnjem pogrebu pokojne ge. Novak Marije bodo udeležencem, ki jo bodo hoteli spremiti do Notranjih goric, na razpolago avtobusi. Avtobusi krencjo na pot po 7. jutraj iz Linhartove ulice št. 20.

Danes velesenzacija!

„Dolina mrtvih“ Boj za življenje in smrt med cowboji in velemestnimi razbojnikli

Danes ob 4. in 9. zvečer.

Zvočni kino Ideal

Ghandi na Dolenjskem

Ljubljana, 22. julija.

Za senzacionalno vest ne moremo še sprejeti odgovornosti, ker nam je še ni javila »Avala«, sami smo se pa preverili, da že vsa Ljubljana govori o velikem dogodku. V prijaznem dolenjskem mestecu med vinorodnimi goricami so doživeli zgodovinsko pomembno čast nepriznane visokega obiska, da vsi tujskoprometlari z razbeljenimi glavami špekulirajo na hotele, kopališča, vzpenjače in drsališča. Skrajni čas je vendar, da že končno zdrvi ekspres po novi progi na Jadran. Dva tira ne bosta zdostavovala in tudi samo ena proga s štiri-tiri tirni ne bo mogla z morja zvoziti milijonov po dolenjskih lepotah in dobrotah hrepenenih gostov. Grandiozne aerodrome že merijo, da po zraku speljejo dobro markirano bližnjico z one strani morja. No, tako in tako ter takorekoč, morda tudi malo mislijo, koliko bo vrgla špekulacija s parcelami zaradi hotelov, dirkališč, templjev, kopališč, železnic, avtomobilskih cest in aerodromov. Največ gotovo s parcelami v zraku zaradi zračne ceste, saj je vendar posestnik gmažne tudi lastnik vsega zraka nad njo! O, to bo denarja! Vince s Trške gore in kapljico od Metlike ter cvček bomo prodajali le še v šampanskih butilkah! Diskrekcijo prosimo in častno besedo: Mi bomo pa kaj boljšega!

Polv je dobil za telefon gospod župan. Ali ni že to taka senzacija, da se je sam poštar skrбно vrgel v parado in dostojanstveno korakal mimo občinske hiše. Mimo občinske hiše seveda, če gre za župana, nato je pa gospod poštar zavil skozi prijazno obokana vrata k »Zidanemu pujscu«, kjer imajo gospod župan ob tem času pri go-lazu in kupci starega posvet.

Pa so sli gospod župan z gospodi občinskimi svetovalci na telefon in zvedeli, naj počakajo in sprejmo redkega, odličnega gosta. Za mesto zgodovinsko pomembnega gosta. Modri in razodni gospod župan so kakopak tudi takoj pretehtali, da je ta obisk lahko tudi usoden za blagodat občine, če bi ekselcena ali eminenca ne bila zadovoljna. Sol in kruh sta častitljiva staroslovarska navada, ampak to je le tako in to berače. Gospa mama županja so lastno-ročno stopili v kamro po najlepše preka-jeno klobaso, jo obrisali v poldrug oral široki predpasnik in drhte položili na pladenj ob poperček in sol. Zadaž jo gospod podžupan in svetovalci držali zelenke s silovko in tropinovec, stečani in butiljkami — saj se ne ve, kaj si Visokost pozele. V rokah že skoraj oddane hčerke Pifi so zvenekal silčki, kozarčki in kupice vseh velikosti.

Gospod župan se še niso odkaljali, v naglici so nervozno stopili še za ogal, pa se je skozi šipe tajinstveno tiro drsečega avtomobila pokazala čudna, mrtvaško be-la postava. O, ne samo po očalih, belih rjuhi in copatah, tudi po kosmatih bedrih so gospod župan takoj spoznali Ghandija. Kako pa tudi ne, saj se ga spominjajo s slik, da ima prav tako suhe in kosmate noge kot prekljasti učitelj, ki se sitti okrog Fifice. In natanko so pogledali dolge kocine na kosteh, da je zmota absolutno in direktno izključena. Kakor vedno, namreč!

Lep ni Ghandi, suh kot trska in plešast kot luna, pa čisto popolnoma nag pod rjuho. Gotovo, da mesto počasti, je topot vodja stonilijonskega naroda imel debele črne volnene rokavice na rokah. Prijazno je prekinil pozdravni govor gospoda župana in ginjen posegel po silovki. Kakšna čast, samo zaradi župana je prekinil abstinenco in post, pa je pokusil iz vseh zelenk, štefanov in butiljk, pomalcal klobaso in vtaknil drugo pod rjuho, butiljke pa zložil poleg sebe. Le škoda, da je imel ravno svojo močletci dan. Gromozanska škoda, da ni črhnil niti besede! Le ko se je pre-maknil avtomobil, je siknil skozi zobe, ki jih nima, zahvalo, da se je čulo kakor »Pis!« Kaj neki pomeni ta beseda po indijsko?

Dolarji

— Vaša hči je vzela bogatega Američana, pravijo. — Res in žal ji je, da ni mogla vzeti kar dveh naenkrat.

Psihologija

Oče: Zena, ali si povedala hčerki, da jo razvedim, če si ne izbije iz glave tega siromašnega inženjerja? Mati: Ni nisem povedala, pač pa njema.

V nedeljo vsi na Dolenjsko!

Mnogo lepega in zanimivega krije v sebi tudi dolenjska zemlja

Novo mesto, 21. julija.

Izletniški vlak Ljubljana—Novo mesto —Metlika, ki smo o njem pisali jutri teden, je jutrišnjim dnevom uveden. Sijajno in vse priznanje železniški direkciji!

Pet minut pred pol šestu jutraj; bo zapustil ljubljanski glavni kolodvor. Da bi bil natrpan, kot so bili pozni smučarski vlaki na Gorenjsko! Saj bo tako prijetno zjati na Dolenjskem! Pod Alpami bo skoro malo hladno, doli pri nas sije žarko sonce, lahek vetrič pa skrbi, da ni prevroče. Vode, reke in potoki so baš prikladni za kopanje. Niso topliški, pa tudi ne zimski, tako ljubka in mehka, osvežujoča in tek popespujoča je kopel v dolenjskih vodah! Človek kar ne more iz vode.

Za ribolovce in ribojedce je nemalo pri-lik, da pridejo v polni meri na svoj račun. Prijateljem pešhoje in zmerim turistom se bo odprl neizčrpen zaklad hvaležnih iz-letov, ki jih bodo mesuma še kar letos obnovljali.

Občudovalci podzemskih tajn in zgo-dovinskih lepota bodo skoro v zadregi, kje bi prišli in kako bi počeli, da jim ne uide vsaj najvažnejše in najlepše iz bogate iz-bire.

Na Grosupljem Zupanova jama. Pa v okolici veliki in ponosni grad Boštanj z bogato knjižnico. In še lepše ležeči in slavnejši Turjaški grad, ki ga opisovati ni treba.

Višnja gora s starinskimi razvalinami, krasnim razgledom in skoro planinskimi klanci. Slika se vrsti za sliko, skoro na vsako ped kaže pisana priroda drugo lice. Tam v višnjegorskih klancih je lepo ob vsakem letnem času, kmalu bi dejal, ob vsakem vremenu.

Stična. Velikanski samostan menihov cistercijanov. Silno je njihovo gospodar-stvo. Cerkev je med največjimi in najza-nimivejšimi v vsej banovini. Slavnega sli-karja Berganta Križev pot z glagolskim podpisom umetnika — bogate stukature — ostanke prvotne romanske cerkve.

Na drugo stran Muljava. Kdo ne po-zna zgodbe o muljavskih sršenih in pobeg-lih Turkih! Jurčičeva rojstna hiša, še ži-veči sorodniki in znanci pisateljvi. Spominska knjiga. V cerkvi slavne freske Ja-neza iz Ljubljane.

Uro dalje izvir dolenjske Krke. Vas Krka. Nad enim od obeh izvirkov razve-ljne krškega gradu, Mogočne podzem-ske jame. Slikovita cerkev na Krki, slovita božja pot zdravnikov Kozme in Damjana, pa še sto drugih zanimivosti.

Podjetnejši izletniki bi z avtobusom iz Stične mno banovinske elektrarne v Za-gradcu lahko dosegli »raztrgani Zuzam-erke«. Vlak bi jih poneseł mimo zakra-pne Višnje gore, ki jo budno čuva na zlato verigo priklenjen polž (in kdor ga hoče videti, mora neizbežno izstopiti v njego-vem kraljestvu), avtobus pa bi jih postavil tja doli na visoke pečine nad šumečo Krko.

Se v svoji nemoči je žužemberski grad silen, občudovanje vzbujajoč. Pa veseli Žužembek sam in sončna njegova okolica. Polna je zgodovinskih starin.

Po dolini Krke čez osamel Dvor v So-tesko. Zopet mogočen grad. Za Valvasorja je bil najlepši in najuglednejši grad na te-danjem Kranjskem. Ze pred njim se spen-jajo sive ruševine starega soteskega gra-du v strmo pobočje pragoznega Roza.

Srečanje z medvedom je tam vsakdan-ja stvar, divji prašiči in druga, pel nas sicer še bolj redka divjad ima tam svoj paradiz. Se nekaj prišlih kilometrov in sredi bu-jnega in zelenjem obnovljenega kroja so

zasvetijo znamenite Dolenjske Toplice. Na eni strani kočevski pragodi, na drugi strani vinske gorice, tam zadaj pa dobri pro-snjiki sv. Anton. Njegov šilasti zvonik moli v nebo kot iztegnjen prst usmiljene-ga svetnika, ki čuva nad dolino, kjer ni menda nobenega neslišnega dekleta. Za-dovoljni ljudje žive tam in zadovoljni so tudi oni, ki jih zanese med nje.

Pa vsakdo se ne bo podal po ovinkih doli v »Dolino gradov«. Kar z vlakom do-lje iz Stične.

Tam nekje za Radohovo vasjo se ra-duje življenja na svojem ljubkem gradiču naš umetnik Ferdo Vesel. Njegovi številni znanci in oboževalci imajo zdaj lepo pri-liko za obisk.

Nad Veliko Loko na čokatem gradiču Mali Loki banovinska gospodinjska šola. Nekaj kilometrov dalje sloviti Čatež in nad njim zelo obiskovana božja pot Zaplaz. Lepa dvostolpna nova cerkev.

Od tam peč v mirensko dolino, pose-jano s starinskimi gradovi. Nazaj na Treb-nje. Spet slavna zgodovinska starina, tre-banjski grad. Zdjaj popravljen. Zanimiv. Trebnje ima izvrstno pijačo in nedosež-no velike žemlje.

Iz Mirne peči ni kdo ve kako daleč na najvišji in največji grad v »Dolini gra-dov«, na Hmeljnik. Silen položaj nad pet sto metrov visoko. Razgled za dolenjske razmere velikanski. V gradu imenitne sta-rine. Tudi v kleti.

Dolenjska metropola, polotoško skalno Novo mesto. Stisnila ga je široka in glo-boka Krka, da je kar vzkipeło in naraslo, na vrhu pa knaljuje ponosni kapitelj z or-iginalno Tintorettovo sliko v oltarju.

Kopališče, čolni na razpolago. Čolna-riti je mogoče skoro gori do Straže, zad-nje železniške postaje za prej omenjene Dolenjske toplice. Avtobusne svezve, avto-taksiji na izbiru. Izleti v okolico stoteri.

In skoro polnih dvajset ur ima čas izletnik, ki izstopi v Novem mestu. Vlak pride ob 7.52 in se vrača ob 19.45.

Po eni strani Krke navzdol do otoške Kostonjvice z velikanskim gradom, zapu-ščenim samostanom in divno pranonivno cerkvi. Prej že se dotakne skrivnostne kartuzije Pleterje pod Gorjanci in pogleda v ta ali oni mišni grad in gradič tam okrog. Nazaj čez Krko in grad Kleveč, kjer hra-nijo kleti na svetovnih razstavah odliko-vano dolenjsko kapljico, dalje čez veselo se razvijajoče in od bližu in daleč zelo obiskovane Šmarjeke Toplice, pa mimo dolenjskega raja, prelestnega gradu Otočca sredi Krke, spet v Novo mesto.

Hvaležen izlet je tudi po naših goricah čez užitek polno Trško goro na Hmeljnik. Ali pa v jameki naš grad, tajinstveno Lu-ko in mirnopske klance ob ponikujoči Temenici v Mirno peč ali Ponikve, tam pa spet nazaj na vlak.

In na Gorjance! Do tovarne z avto-mobilom, peš na Trdinov vrh, doli k sve-temu Miklavžu, o katerem je naš list še pisal, in k studenču »Gospodičič«, pa spet do tovarne in v dolino.

Ali na kočevske Gače. Divna flora, prekrasen razgled. Od tam peš piči dve uri na Mirno goro. Planinska postojanka Črnomeljske podružnice SPD. Tudi starin-ska cerkev je gori. Razgled nepozaben. Po-vratak peš v Semič in tam na vlak.

V Beli krajini je vlak iz Novega me-sta v eni uri. Spotoma več lepih postaj. Vsa v cvetju kot začarana princeza je po-staja Urška sela in onstran Gorjancev tek-muje z njo divno ležeda postaja Semič. Sredi samih vinogradov. Oko ne ve, kje

Dnevne vesti

Brezposelnost v dravski banovini. Število prijaviteljnih brezposelnih se giblje večinoma na isti višini. Imed raznih strok so še vedno najbolj pričakati kovinarski in tovarniški delavci, ki nikakor ne morejo dobiti službe. Vse kaže, da v doglednem času ni pričakovati zboljšanja, kajti tovarne sprejemajo prav malo naročil in morajo zaradi tega delavce odpustiti. Brez dela je tudi večje število mizarjev, ki pa lažje dobe službo. V Ljubljani smo imeli prejšnji teden 1206 moških brez dela, danes pa jih imamo 1171. Brezposelnih žensk je danes 1047, prejšnji teden pa 1034. V Mariboru se je število pri moških znatno znižalo, dočim je prejšnji teden znašalo 939, izkazuje današnje poročilo Borze dela le 263. ženske pa štanes 155, prejšnji teden 193. V Celju in v Murški Soboti se je stanje prav malo izpremenilo. Celje moški prejšnji teden 831, danes 859, ženske 159, prejšnji teden 173. Murška Soba moški 345, prejšnji teden 345, ženske 8, prejšnji teden 7.

Uredba o poštinskih prostosti. Ljubljanska direkcija opozarja poštne urade, da je dobila uredba o poštinskih prostosti dne 11. julija 1932 obvezno moč. S tem dnem so namreč prenehali veljati vsi dosedanj predpisi (zakon z dne 2. oktobra 1895 o pristojbin oproščeni uporabi c. kr. poštne ustanove) ter kasnejši zakoni in uredbi, ki obravnavajo to snov.

Razglas o neizročljivih poštinih pošljakah za mesec maj 1932 je izšel te dni in je bil poslan vsem poštam v dravski banovini, kjer je v prostoru za stranke občinstvo na vpogled.

Odkritja v logaških jamah. Za fosilne najdbe, ki so jih logaški jamarji, predvsem g. Ivan Dolar in g. Mirko Straus odkrili in izkopalji v jami, sedaj po njih idealnem voditelju imenovani »Dolarjevi jamci« v logaškem okrugu, ter 14. t. m. prinesli v Ljubljano in darovali Narodnemu muzeju, se ravateljstvo tega zavoda imenovan prav iskreno zahvaljuje. Imenovani gospodje, ki so našli jamo n odkrili v njej za znanost in poznavanje naše fosilne favne tako važne in zanimive najdbe, so postopali že pri prvih dvigih tega gradiva zelo previdno in pohvalno vredno, kar se pri nestrokovnejših raznih jamaških ekspedicij prav redko dogodi. V svojem velikem idealizmu in požrtvovalnosti se niso strahali ne gmotnih trzav in ne noči, ki jih je bilo treba prečuti v jami pri trdem delu. Posebno pa je še treba pozdraviti vse hvale in vsega posnemanja vredno odočitev logaških jamaških krogov, da bodo tudi v bodoče redno in takoj obveščali muzejsko vodstvo o vseh novih najdbah, ki so glede njih izjavili, da jih bodo prepustili za zbirke muzeja.

Potovanja v inozemstvo ukinjena. Ministrstvo za promet je obvestilo ljubljansko poštno direkcijo, da je po zahtevi finančnega ministra ustavilo izdajanje dovoljenj za potovanja, redne letne odmore, odsotnosti po privatnih poslih, pa tudi zdravljenja v inozemstvu, razen v primerih skrajne potrebe, kar pa mora biti z zdravniškimi izpričevalom nesumnjivo dokazano. Že izdana, pa še ne izrabljena dovoljenja je obemem preklicalo in zahtevalo nazaj.

Razpisana zdravniška služba. Kraljevska banska uprava razpisuje v javni ženski bolnici v Novem mestu službo zdravnikova uradniškega pripravnika z mesečno plačo Din 1275. Prosilci morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v državno službo in imeti zdravniško pripravljeno službo (staž). Prošnje se naj vložijo do 6. avgusta pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

Trbovejski mladinski pevski zbor na Sušaku. Poročali smo že, da nastopi mladinski pevski zbor iz Trbovelj jutri na Sušaku. Nad 100 mladih pevcev, rudarskih otrok, zapoje jutri ob 20. v mestnem kopališču na Sušaku. Na programu so Adamičeve, Kogojeve, Groščičeve, Premrllove, Mokranjčeve, Maroltove in Aljaževske skladbe za mladinske zborove. Snovi so nastopili mladi trbovejski pevci na koncertu v mestnem vrtu v Bakru.

Českoslovaška deca na Jadranu. Včeraj zjutraj je prispela v Split večja skupina českoslovaške dece, otrok finančnih strahovnikov. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki finančne kontrole v Splitu. Iz Splita so se odpravili českoslovaški otroci na Vis, kjer ostanejo na počitnicah.

Tujski promet v Hrvaškem Primorju. Od 1. januarja do 30. junija je bilo v Hrvaškem Primorju 11.618 tujcev. Všetne pa niso stalne otroške kolonije in izletniške skupine. Tujski promet je letos v Hrvaškem Primorju nazadovol za 5000. Naših državljanov je bilo 7905, Avstrijcev 990, Nemcev 671, Čehoslovakov 1233, Madžarov 244, Turkov 122, Italijanov 196 itd. Na Rabu je tujski promet nazadovol letos za 45%. Zdad je na Rabu 1979 tujcev, od teh 65% naših državljanov. Mnogi hotelirji delajo z izgubo v pričakovani, da jim priskoči na pomoč država.

Nov potniški vlak od Črnomlja do Karlovca. Od nedelje 24. t. m. dalje bo vozil na progi Črnomelj-Karlovac dnevno redno nov potniški vlak. Iz Črnomlja bo odhajal ob 20.25 in prihajal v Karlovac ob 21.50.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijcev in veletrgovcev in Ljubljani objavlja za čas od 11. do vštete 20. t. m. sledečo statistiko (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 2 (3), v savski banovini 2 (3), v vrbski banovini 1 (—), v primorski banovini 4 (—), v drinski banovini 1 (2), v zetski banovini (—), v dunavski banovini 2 (5), v moravski banovini 3 (2), v vardarski banovini 3 (—), Beograd, Zeman in Pančevo (—). Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 5 (4), v savski banovini 11 (2), v vrbski banovini 1 (—), v primorski banovini (—), v drinski banovini 4 (3), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 4 (10), v moravski banovini 1 (—), Beograd, Zeman in Pančevo (—). Odravljani konkurzi: v dravski banovini 5 (1), v savski banovini 4 (1), v vrbski banovini (—), v primorski banovini 1 (3), v drinski banovini (—), v zetski banovini (—), v dunavski banovini 2 (—), v vardarski banovini (—), Beograd, Ze-

man in Pančevo (—). Odravljane prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 9 (3), v savski banovini 9 (2), v vrbski banovini 1 (—), v primorski banovini 2 (—), v drinski banovini 3 (—), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 1 (7).

Zatrzanje živinske kuga. Pred kratkim so zamele v našo državo iz Madžarske in Rumunije slinavko in kugo na parkljih. V najnovejšem času sta obe prišli v našo državo tudi iz Bolgarije. Glede na to so naše veterinarske oblasti po navodilih kmetijskega ministarstva izdale energične odredbe, da se bolezen ne razširi tudi v kraje, kjer je doslej še ni. Pri izdaji teh odredb so pristojne oblasti pojasnile prebivalstvu, da je v njegovem lastnem interesu, če se ravna po njih, vendar pa se zdi, da v nekaterih krajih, kjer sta se pojavili slinavka in kuga na parkljih, prebivalstvo ni pokazalo zadosti razumevanja zanje, zaradi česar se je v nekaterih pokrajnih živinska bolezen zelo razširila. Zgodilo se je celo, da so pri kršenju veterinarskih odredb pravičili predsedniki občin in občinski odborniki, še hujske pa je to, da so prihajale intervencije, naj bi se odredbe za pobiranje živinskih bolezni izpremenile ali celo ukinile. Zato je razumljivo, da se morajo veterinarske oblasti pri izvajanju zaščitnih odredb za pobiranje slinavke in kuge na parkljih boriti z velikimi težavami, kar utegne imeti nepregledne posledice in povzročiti velike izgube narodnemu gospodarstvu, če se bolezen še bolj razširi. Na podlagi veterinarske konvencije je naša država pogodbeno vezana z mnogimi državami, ki uvažajo našo živino in ki bi na podlagi določil sklenjenih pogodb imele pravico prepovedati uvoz živine ne samo iz okuženega sreza, nego tudi iz okoljskih srezov, če bi se ugotovilo le en primer okužbe živine v njihovih državah. Tako bi grozila nevarnost izvozu naše živine, trpel pa bi tudi ugled našega veterinarstva. Zato se pozivajo vsi živinorejci, naj pravčasno prijavijo vsak primer okužbe živine pristojni oblasti in da se brezpogojno pokore odredbam.

O pokojnem pesniku Srečku Kosovelu približujejo današnje zagrebške »Novosti« daljšo razpravo izpod peresa g. L. Zimbrega.

Milijoni, ki iščejo lastnika. Pri ameriški družbi Transatlantic Trust Company v New Yorku je ležal že pred vojno deposit v znesku 2.008.217,06 dolarjev, ki so jih bili naložili avstro-ogrski državljani: na račun Poštne hranilnice v Budimpešti. Med vojno so pa ameriške oblasti ta deposit zaplenile, ker so ga smatrale za imele državljanoj sovražne države. Ker ni izključeno, da je v depositu tudi denar, ki so ga naložili naši državljani, so naše oblasti ukrenile vse potrebno, da se ugotovi, ali so naši državljani naložili denar pri omenjeni družbi ali pri njenih podružnicah, pa jim še ni vrnilen. Kdor bi imel v tem depositu svoj denar, naj se obrne na izseljeniški komisariat v Zagrebu z originalnimi dokumenti, da mu bo denar vrnilen.

Monopolski dohodki v aprilu. V aprilu so znašali monopolski dohodki letos 149.400.000, lani pa 183.300.000. V proračunu je bilo določeno 193.300.000, tako da znaša primanjkljaj 43.900.000 Din. Dohodki od tobaka so za 26.800.000 Din manjši, kakor bi morali biti po proračunu, dohodki od cigaretnega papirja pa za 4.800.000.

Iz prosvetne službe. Zadnjič smo poročali o premešitvi učiteljev in učiteljic z učiteljišt na osnovne šole. Ker so nastali v nekaterih primerih dvomi, če gre res za premešitve z učiteljišt na osnovne šole, ugotavljamo, da je bilo naše poročilo točno, kar je razvidno iz »Službenih Novic« št. 164 z dne 20. t. m.

Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 1100 komadov signalnih šip. (Pogoj so na vpogled pri istem oddelku.)

Srebrna še niso našli. Zadnjič smo poročali, da je iz hotela »Kanzelöhne« na Korškem brez sledu izginil Mariborčan Dragotin Srebre. Zagrebška policija je obvestila Srebretovo mater v Mariboru, da je njen sin nenadoma izginil. Oblasti na Korškem ga še sedaj iščejo. Zagrebški trgovec Federbuš, ki je Srebre pri njem stal, je dobil s Korškimi obveščali, da Srebrta že več dni zamažan iščejo. Kaj se je z njim zgodilo, se bo zvedelo morda čez nekaj dni.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in sprejemljivo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, po nekaterih je tudi deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu in Skoplju 30, v Splitu 28, v Beogradu 24, v Ljubljani in Mariboru 23, v Zagrebu 22 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,4, temperatura je znašala 15 stopinj.

Strela ubila mater in otroka. V vasi Pečarvici blizu Tuzle je dirjal v terek strahovito neurje in v hiši kmeta Milana Modrakovića je vedrilo več kmetov. Kar je udarila strela in razmesarila Modrakovičovo ženo Stano. Nesrečno ženo je strela razčetvorila. Strela se je razletela v hiši na pet delov in ena iskra je zadela tudi 4letnega Modrakovičevga sinčka, ki ga je držala mati v naročju. Otročiček je bil takoj mrtev.

Samomor 15letnega dečka. Včeraj zvečer se je obesil v Zagrebu 15letni učence meščanske šole Dušan Šušteršič, sin strojevodje. Imel je ponavljajni izpit iz enega predmeta in stariši so ga silili, naj se uči. Deček se je pa nerad učil in prednočnjim je nenkrat izginil iz stanovanja. Mati ga je šla iskat in našla ga je obešenega na stranišču. Bil je še mrtev. Njegov oče je bil ta čas v Ljubljani, mati se pa ni počutila dobro in je legla, da bi si malo odpohala. To priliklo je sila israbiti, da si je končal življenje.

Krvava rodbinska tragedija. Včeraj opoldne se je odigrala v Zagrebu krvava rodbinska tragedija. Ciganški godec Milan Nikolčić je z nožem petkrat sabadel svojo ženo, potem si je pa zasadil nož v prsa in si hotel razparati še trebuh. Zadnje čase je mučila Nikolčić teška srčna bolezen, tako da ni mogel več gošči. Postal je nervozen in je svojo ženo še bolj mučeval s ljubosumnostjo. Zeman mu je žena strajevala, da še nikoli ni praložila zakonske zvestobe. Moževa ljubosumnost je šla

take daleč, da je kosčno pograbil nož, hoče ubiti ženo in sebe. Žena je težko ranjena, moževe rane pa niso posebno nevarne.

Grozen zločin roditeljev. V vasi Slatini pri Krapini sta storila kmet Tito Korec in njegova žena Milka zločin, kakršnega menda še ne pozna kriminalna zgodovina. Žena je bila noseča in sama pripoveduje, da je presgodaj porodila, ker jo je mož z debelo palčko tepel po trebuhu. Porod je bil izzvan sicer a silo in prozgojaj, vendar je pa dete ostalo živo. Tedaj sta roditeljska roditelja stidli'a novorojenčka v glinast lonec, ga odnesla v klet in sakopala v pesek, kjer se je oeta zadušila. Surodije so kmalu opazili, da Korčeva žena ni več noseča in začelo se je šušljati, da je otroka umorila. Ko sta Korec in njegova žena to zvedela, sta odklopala lonec z novorojenčkom, ki je že razpadal, in ga pokopala na posteljo. Vsa obokana sta pokopala grobarja, čed, naj odnese trupelce na pokopališče. Grobarju se je pa zdela njuno vedenje sumljivo in obvestil je oblasti. Komisija pa trupelca ni več našla. Na vprašanje, kje je, sta roditelja odgovorila, da ga je požrla svinja, ko sta bila oba na vrtu in so ostala vrata slučajno odprta. Orožniki so nečloveška zakonca aretirali. Mož je v preskavi izjavil, da je njegova žena na enak način umorila še tri otročičke.

Zagonska smrt logarja. V gozdu Dubravi grofa Thurna-Taxisa pri Lekeniku blizu Siska so našli mrtvega logarja Franja Mahniča. Kraj njega je ležala repetirka. Eni mislijo, da gre za osvetlo nekoga kmeta, drugi so pa mnenja, da se je Mahnič ustrelil.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—Lj Ribji trg je bil danes precej dobro založen z rečnimi ribami, slabše pa z morskimi, ker je bilo neugodno vreme za ribolov. Ljudje so najbolj povpraševali po morskim ribam, zlasti so se oboro zalagali s tunom, ki je po 36 Din kg. Med morskimi ribami je bilo največ skombrrov, velikih po 24 Din, malih pa po 16 Din. Precej so šle v denar male sardelke po 16 Din kg. Drugih malih morskih rib je bilo komaj za vzorec. Grlice so prodajali po 14 Din, bradca po 24 Din. Uvoženih ščuk ni bilo mnogo, prodajali so jih po 14 Din kg. Prodajalec iz Čakovca danes ni bil. Domače, sveže ščuke so prodajali po 32 Din, mlade pa po 1 Din komad. Ključ so bili po 12 do 15 Din kg, drugih rečnih rib pa ni bilo mnogo. Nekateri ljubitelji rib se potrudijo na trg zgodaj zjutraj in tudi restavracije pokupijo ribe zgodaj, zato že ob 9. uri ni posebne izbiere na ribjem trgu. Zab je vedno dovolj, danes jih je bilo skoraj več kot vseh rib skupaj. Zabe so seveda tudi najbolj poceni, komad po 50 par 1 Din, ne gredo pa posebno v denar. Ljubljanci so jih sili že zato, ker jih poslušajo vsako noč.

—Lj Čepprav Zabajk ni na dobrem glasu že od njega dni, pač zaradi zloglasnih »khe«, vendar se moti, kdor misli, da je to kakšna razbojniška četra. Nasprotno, čeprav tu ni magnatov, hiše vesele niso zamarnjene zunaš, še celo bolj skrbje njihovi lastniki za fasado kot drugi v nekaterih mestnih delih. Skoraj vedno je na Zabajku kakšna hiša v popravilu, te dni pa obnavljajo pročelja lepe dvonadstropne hiše na Grudnovem nabrežju št. 7.

—Lj Obnova hiš. Ob trinadstropni Verličevi hiši št. 12 v Škofji ulici je postavil zidarSKI oder, da bodo poslopje prebelili. Sploh se bodo v hiši preuredili prostori v pritličju in prvem nadstropju. Zidarska dela bo izvršil mestni stavbnik Hugon Schell. — V Slomškovi ulici št. 16 je v delu renoviranje enonadstropnega dvorišnega poslopja, ki je last Karla Bindenja. Obnovo izvršuje Gradbena družba.

—Renovira se tudi cerkev Srca Jezusovega na Taboru. Popravilo vodi stavbnik Matko Čurk.

—Lj Izprememba posesti. Trinadstropno Mencingerjevo hišo št. 12 v Škofji ulici ter sosedno Piščančovo eno-ozroma dvonadstropno hišo št. 10 je kupil g. Verlič.

—Lj Moderni asfaltni hodnik delajo na Masarykovi cesti od Miklošičeve ceste pa do Kolodvorske ulice, to je ob obeh Miklošičevih hišah in Grafičnem Domu. Z njim bo široka Masarykova cesta znatno polepšana.

—Lj V mestni klavnici ljubljanski se bo jutri ob 15. uri prodajalo na prosti stojnici prašičje in telečje meso.

—Lj Tudi na Gallusovem nabrežju grade stopnice za dohod v strugo. Delo ni tako enostavno kot se zdi na prvi pogled. Beton spuščajo z brega po žlebu. Precej težavno je bilo postavljanje opaža, zato delo ne napreduje hitro.

—Lj Promenadni koncert. Godba 40. pešpiska priredil v nedeljo v tivolakem parku promenadni koncert, in sicer od 10. do 12. Dirigent tambur-mažor Svetislav Markovič. Spored: 1. Binčički: Kraljeve garde marš. 2. Fučik: Traumland, vskok. 3. Mozart: Figarova svatba, uvertura. 4. Petrovič: Sa brda i doia, srbski potpuri. 5. Čerin: Novollette, intermezzo. 6. Jaki: Potovanje po Sloveniji, potpuri. 7. Gougod: Faust, fantazija. 8. Lipold: Hrvaški dom, potpuri. 9. Čiček: Zlatibor, marš.

—Lj Nezgoda. Snovi je neki kolezar po nesrečnem naključju podrl na Sv. Petra cesti, v bližini uradniške menzje pri Tratiniku, 55letno upokojeno učiteljico Marijo Arb. stanujočo v Gajevi ulici. Udčarilca je od straha izgubila zavest in se je pri padcu poškodovala na glavi. Prvotno so domnevali, da je poškodba hujskega značaja, vendar se je izkazalo, da ni tako hučno in bo Arbova kmalu sapustila bolnico.

—Lj Prometna nesreča. Snovi je vozil po Dunajski cesti proti Ječič avtomobil št. 65 baš v hipu, ko je čuvaj na prelazu zapiral rampo. Avto je že sredno privoščil pod prvo rampo, dočim je bila ona za nasproti strani še sprotja in se je v njo sletel ter skrivil. Vozilo štoda ni bilo in se je vse ostrno poravnalo.

Besedo imajo naši čitatelji

Cerkvena ulica naj ostane

Podpisanega mnenje meri na to: 1. da bi se po živih osebah ne imenovala ulice in ceste; 2. da bi se jim ne dajala taka imena, ki so slučna in se lahko zamenjajo n. pr. Kopalniška — Pokopališka, Vrhovčeva — Vrhovniška itd.

Iz obeh točk sledi, naj se opusti imenovanje ulice po podpisani živi osebi in zlasti preimenovanje starodavne Cerkvene ulice, ki je imela v preteklosti tako različne naloge: rajališče tromeške mladine pod lipo pred Kikeretom, sejmišče za prašice s tehnično pred Brgantom, vezbališče vojakov, prostor, kjer so Trnovčani sušili seno in otavo, zavetišče potresencev v barakah pod kostanji; a vedno ji je bila smer proti cerkvi sv. Janeza Kretnika. Naj ostane njeno na vedno čase!

Gospodu starejšemu Ljubljančanu, predlagatelju goranje izpremembe v »Sl. Nar.« 19. 7. 1932 št. 161, si dovoljujem pripomniti, da me je rojstno mesto sljajno odlikovalo o 70letnici z darom, o 75letnici s častnim imenovanjem. Dovolj časti, nad mero dovolj nepričakovanega priznanja!

V Koleziji pod lipo 20. malega srpa-na 1932.

Ivan Vrhovnik, župnik v p.

Glas iz Prage o Tyrševi cesti

Če bi se svoječasni sklep občinskega sveta resasumiral, bi to ne bilo ne za občinski svet, ne za kog' drugega prav nič nečastnega — nasprotno, pričalo bi, kako je bil občinski svet vzročdošen, kakor hitro je čul o predlogu, da se naj Dunajska cesta preimenuje v Tyrševu, že se je odločil zanj. Ni razmotrival in analiziral podrobnje — s tem detajlom, s tem smotrenim tehtanjem prihajamo šele mi sedaj. Z navdušenjem je takoj rekel »da« — in to je bistvo; mislil je pa pri tem bolj na to, da se sploh kaka ulica v Ljubljani imenuje po Tyršu — ne ravno Dunajska! Tako bi se dal psihološki tolmačiti ta sklep — če se šlovec ravno ne drži krčevito črke! Občinski svet je v tej res delikantni narodnostni zadevi izven vsake kritike, pokazal je svoje dobro voljo na briljantnem način!

Jaz bi predlagal, kakor vaš cenj. dopisnik g. J. Horvat v vašem cenj. listu z dne 15. julija, da bi se v tej zadevi ravnali po Pragi sami. Toda v onem članku navedena jugoslovanska mesta ne morejo biti za Ljubljano merodajna. — Spak je tudi ta, da pridem do čisto drugih zaključkov, če gledam Prago.

Prepričan som, da so si premnogi Slovenci kupili načrt mesta Prage na letošnjem vseokolskem zletu. Vsak izmed teh si sam lahko ogleda situacijo. V indeksu imamo označene tri Tyrševe ulice. V Pragi je bila namreč prejšnje čase navada, da je vsak okraj, ki tvori sedaj skupno z drugimi Veliko Prago imenoval svoje ulice sam. Zato se sedaj, ker so imena ostala, imena ulic tako silno nepravilno neštokrat ponavljajo.

Razen teh treh Tyrševih ulic moram resnici na ljubo pripomniti, da je v 25 okrajih Velike Prage še en trg imenovan po Tyršu, toda ta je zunaj v predmestju Libeň.

Oglejmo si ostale 3 Tyrševe ulice v Pragi, kje in kakšne so. Prva je na meji predmestja Košiče in se komaj more imenovati ulica, ker se vsrga skupaj po levi in desni strani le štiri stanovanjske hiše. Druga je pač dolga, pa leži ravnotako v predmestju Vrsovice, na periferiji. Preostaja samo še ena v Pragi II., ki — kot simbol — veže Sokolsko z Ljubljansko ulico. Ta ulica je kratka in povsem tiha-po eni strani ima 7 hiš, po drugi 8.

Glavne prometne žile središča Prage se pa imenujejo: Revolučna, Ulica 28/X., Narodna, Hybernska, Jarki (Přikopy, Graben), Ulica Vitezov, Celetna, Zelezna, Vodičkova, Henrikova, Pogorela in Vavlavski trg. Po prevratu so bile samo prve tri na novo preimenovalne in se imenujejo tako, ko smo omenili; — druge so ostale pri svojih starih zgodovinskih imenih. Proporcija paralela z eno teh ulic bi bila nekako ljubljanska Dunajska cesta. Kakor je torej videti, v osrčju Prage Tyrša ni — in je domačin! Ljubljana bi bila torej bolj papetška kot paže!

Sploh pa ni rečeno, da bi morala biti ravno potenca češčenja slavni mož v narodu odvisna od kakovosti cest! Če se narod po njihovih naukih ravna, jih bolje častiti in učinkovitejše boji spomin nanjel!

Praga je počastila svojega nepozabnega domačina Tyrša z okrasivjijo tihih ulic z njegovim slavim imenom. In na tako mesto spada tudi v Ljubljani Celo Sokolska ulica v Pragi II. je tih ulica v svojem južnem začetku, ko pa na severu — proti muzeju — postaja hrupna in polna prometa, pa ima zopet zgodovinsko ime »Mezibranska« t. j. Ulica mestnih vrat! (Vaš cenj. dopisnik, g. Horvat ne pozna Prage natančno!)

Dunajska cesta ni morda prevažna ali prevelika za Tyrša — ne! — temveč prehrupna kot oklantan kupčijska in prometna žila se za našega velikega Tyrša niti ne spodobi! — Pošte, banke, zavarovalnice, hoteli, trgovine, kavarne in ves promet tam — to ni Tyršev milij!

Ravnatoko kakor se tudi ne spodobi rezeva slediti v Puharjevo sotesko.

Tyrševu veseleeno ime spada v okoliš nacionalnih in sportnih institucij n. pr.: Prostor pred Narodnim domom bi se dal tje do vil na nasprotni strani lahko spreminiti v Tyršev trg. V Narodnem domu

telovadi Sokol že 36 let, nasproti Narodnega doma je bil ali je še, projektiran Sokolski dom. Ali severna polovica Bleiweisove ceste; ali dvoredni od Celovške ceste mimo Ilirije do Tivolija; tudi Puharjeva cesta, toda počeni v Tivolju, pa le do Gledališke ulice (šele po razširjenju, do Dunajske;) itd.

Napaka s Prešemom na hrupnem Marijinem trgu se ne sme ponoviti s Tyršem na Dunajski cesti!

Nadalje ima Praga zelo žive prometne točke in blizu city — i. s. kar se tiče jugoslovanskih imen: Trg Petra Osvoboditelja in Žeogradska ulica. — Ljubljanski in Zagrebška sta stranski ulici. — Srbska, hrvaška in slovenska ulica so pa predmestne.

Pa tudi Ljubljana je v bratski harmoniji že dala Masaryku, Pražaku in Dvořaku po svojih močeh častna mesta v svoji sredini.

Pragensis.

(Ta dopis izjemoma pričubujemo, ker ga nam pošilja Slovenec iz Prage, sicer je pa kot rečeno polemika o Tyrševi cesti zaključena. Uredništvo.)

Naša kukavica

Da, res, že dolgo se ni čulo nič o nji. Mislim, seveda na našo radio-kukavico. Št. čim nimam namena s temi vrticami posebej dotakniti se njenega večnega kukanja, ker je to — brezpredmetno; no pa v teh vročih dneh tudi nič ne zamerimo, saj tako zavzema skoraj glavni del programa — in kaj bi potem še ostalo od našega radia, ako bi vzeli še — kukavico. Zato velja kukavici — naše priznanje!

Da, pa samo njej, ne pa ostalemu programu, ki mu veljajo te besede.

Omenil sem že vročino, pasje dneve itd. Vse je na počitnicah, da, in vemo vsi, da se to posebno dobro pozna v našem radiu. Ubogi poslušalec, ki je še v teh dneh toliko potrpečljiv, da posluša naš radio. Vedno se program krpa in občutek imam večih, da se dela v studiu kar brez glave in toliko, da se odbije določeni čas.

Ker ni na razpolago umetniških moči, kot v šol. času, si pač pomaga postaja s ploščami. Prav, in tudi jih ne bi odklanjali, če bi ne bile vedno ene in iste. Vdramiti je bila izbira bozatejša in boljša. Vzpomim pa, da bi z marsikatero prodvajano ploščo delali dobro reklamo trdkam, ki prodajajo gramofone, kajti niti one po denarju bi ne bile slabše od teh, ki jih dnevno čujemo v radiu.

Pa, zakaj vedno slovenske in tudi ono večno poudarjanje slovenski. Čudimo se, da ko se že tako poudarja v programu slovenski, zakaj dovoljuje v prenosu z Bleda nemško petje refrenov plesnih šlagerjev? In, ali postaja nima na razpolago tudi srbske ali hrvaške glasbe?

Poleg vedno enih in istih plošč zavzema program naša vrli salonski kvintet — vsaj edina svetla točka oddaje, kjer nas pa mučijo z večinami — oratoriji, vokalnih in instrumentalnih vrst, da kar lažje zaspiš v teh vročih večerih.

Vem, da bo imelo vodstvo takoj odgovor: nimamo na razpolago izvajalcev, pa evo vam nekaj nasvetov za zboljšanje večernih programov.

Gotovo so proste naše znane godbe — razen vojaške. Tudi sokolska s Tabora bi bila zelo dobrodošla.

Nadalje, ali bi se ne dal prenesti tudi od časa do časa kak zvočni film, kakor to delajo drugje (Zagreb itd.)?

Dalo bi se urediti vse, je žal dobro vemo, da si hoče uprava prihraniti v poletju, kar bo štela kasneje. Pa naj trpe — poslušalci in poslušajo — plošče a la jazz in polke...

Kaj pa prenosi v inozemstvo so tudi prenehali? Pa izprehodi — pripravite nam vsaj enkrat skupno potovanje po etru — po Evropi, da bo vsaj malo drugače, kot samospevi oratorijev in podobno.

in tudi pri ploščah bi se dal doseči lep program. Opoldne, pa tudi zvečer, bi bile dobro sprejete gotovo razne opere, saj jih je dovolj na razpolago, ali koncerti večjih orkestrrov... z vsem tem bi se prav gotovo program poživl, zato prosimo, da nas rešite enolitnost v ploščah.

Pa še nekaj besed o gg. napovedovalcih in poročilih.

V teh vročih dneh pridejo tudi poročila še bolj do veljave ko običajno, saj smo vajeni senzacij in raznih rac, pa ne bi bili poročali.

Pa tudi v radiu ne najdemo tega. Opoldanska poročila so običajno le posneta iz »Slovenca«, kakih važnih stvari običajno zastoj čakajo (vsesokolski zlet, gasilsko slavje v Kamniku itd.), pa tudi aktualnih dogodkov ni. Zakaj se ni povedalo v radiu še istega dne o požaru na velesajmu, ko je bil ob 11.30 že znan rezultat in bi lahko g. napovedovalec povedal to novico, saj bi bil kmalu zgorel tudi on v studiu. Menda zato ne, ker poročilo o požaru še ni bilo objavljeno v »Slovenecu«. Seveda svecar tudi nič o tem.

Pa še mnogo bi se lahko pogovorili o naši radio-kukavici, zato za danes pika.

Radio-naročnik.

— zeno trgovca, ki nam je poslala v objavo članek »Gospodarska prokuristka in brezposelnost«, opozarjamo na glavni pogoji pričubevanja dopisov iz občinstva v tej rubriki, da je namreč pisec s polnim imenom podpisal in da je uredništvu znan tudi njegov naslov. Sicer pa dopisi tako izrasito osebnega značaja niso zaželjeni. — Pisec članka »Emajlirane tablete je očividno prezrl izjavo uredništva, da je bila polemika o Tyrševi cesti v Ljubljani v istem listu že v terek zaključena. — Uredništvo.

Okradena vlomica.

Dva vlomilca sta hotela vlomiti v trgovino z zlatino. Prvemu pa upade pogum in zato preloži vtiom na drugi teden. Ko prideta k trgovini, zagodirja prvi: »Vidiš, vraga, zdaj sva pa okradena za celo četrtilino!

V žlobži je namreč visel napis: »Cene znižane za 25%«.

P. Decourcello:

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Smrtno ranjenčevu hropenje je postajalo vedno močnejše.

Takle sosed mi pa res ni po volji, posebno zdaj ne, ko mi je ostalo le še nekaj ur v bolnici, — je zagodrnjal bolnik na sosedni postelji.

Pi... pis... je ponavljal ranjenec skozi krčevite stisnjene zobe.

Tako je minil dan brez olajšave, nasprotno, ranjenčev stanje je bilo od ure do ure slabše.

Dan se je nagibal k večeru. Strežnica je priglavlja luč in blede žolta svetloba je razsvetlila ranjenčev obraz, ki je postal strahoven. Vse mišice so bile skrčene, iz oči so tekla ranjencu solze, a rdeče veke so bile obrnjene skoraj narobe.

Sosed, črt s kometcem na blazinco, ga je gad-vedno opazoval. Mož je spadal med one odvratne ljudi, ki kar ismrče po nečistosti in ki jim gleda podlost že iz oči.

Na obeh straneh upadlega obraza so mu vihrali rdečkasti, netopirijim kričkom podobni angleški zalisci, kakršne nosijo navadno lakajši.

Oči brez trepalnic žareče, liki dva oglja in skrite pod gostimi rdečimi obrvmi, so človeka od tega zločinskega obraza še bolj odbijale.

Pismo... je hropel ranjenec.

No, no, čemu neki ta dečko neprestano godrnja?

Tor... tor... torbica...

Pasja noga! Kaj se mu pa blede? Iz tega bi se utegnula še izcimiti moja sreča. Torbica! No da to hoče, nedvomno. Kajne, dragec?

Pis... pis... je mrmral nesrečnej.

Da, saj pravim, svojo torbico... Ne boj se, stara vojaška grča, kaj ni izglubljena. Se bo že našla... Kaj pa imaš v nji, da se tako bojiš za njo?

In lopov je tiho vstal. Ranjenčeva obleka je ležala razmetana po vznožju postelje.

Ležec na trebuhu med posteljama je lopov otipal sosedovo obleko in začel spretno stikati po žepih: poznalo se mu je, da je tega posla vajen.

Najprej je našel denarnico, odprl jo je in pogledal v njo.

No, saj še ni preveč prazna... za siromahov mošnjoček — dva cekina. Tudi to je nekaj.

Spravil je denarnico pod svoje vzglavje in nadaljeval:

Veš, če te vprašajo, jim porečeš, da si padel s konja in jo izgubil. Toda kje je torbica?

Zivi mrtvec je napel vse sile, da bi vstal. Oči so mu žarele v strašnem ognju. Hropenje se je izpremenilo v pridušen krič besnega gneva, v zamolklo ječanje strašnih muk.

Ta čas je našel lopov v širokem žepu ranjenčevega telovnika veliko zlato okovano torbico iz ruskega usnja. — A! Evo je! Torbica!... Prokletstvo! Ta je pa dobro rejena!... Tem bolje, kje neki si našel tak zaklad? Sicer me pa to prav nič ne zanima. Glavno je, da kaj dobim. Podedel bom. Dedič se pa presneto malo zmeni za to, kakvo je dobil dedščino... Nič se ne boji... ne bom se tožaril... Našel si pravi biser med dediči. S tem tetanom ti je že odbila zadnja ura.

Pred vrati v bolnišico sobo se je začul ropot. Lopov je imel komaj toliko časa, da je brž skočil nazaj na posteljo. Vstopila je strežnica in prinesla zdravila, ki jih je bil predpisal zdravnik kot zadnje olajšanje.

Če prav je bila redovnica vajena gledati človeške muke, vendar je prebledela ob pogledu na ranjenega.

Lasje so se mu bili zježili, iz oči so

mu švigale iskre, na ustih so se mu pokazale krvave pene.

Pokličite takoj asistenta, — je dejala strežnica, — pojdite hitro!

Strežnik je odšel, redovnica je pa pokleknila in začela moliti za nesrečnega, ki se mu je bližala zadnja ura.

Bolnik s sosedne postelje, skrit pod odejo, se je zadovoljno režal in pazil na vse, kar se je godilo v sobi.

Kar je vstal, oblekel bolniško obleko, si nataknil na glavo čepico, stopil tiho k ranjenčevi postelji in pokleknil kraj redovnice. Tudi on je začel moliti za umirajočega.

V naslednjem hipu je prispel asistent; na pragu je zaskočil, da ga nekdo kliče.

Bil je ritmojster d'Alboize.

Gospod, — je dejal častnik, — vojak, ki so ga prinesli v vašo bolnico, je moj sluga. Poslal sem ga bil davi iz smodnišnice, kjer sem v službi, da bi mi nekaj prinesel. Ali bi ga smel kljub pozni uri videti? Imam ga zelo rad in skrbi me kaj bo z njim. Moram pa k njemu tudi zato, ker ima pri sebi tisto, po kar sem ga bil poslal. Torbico s pisnimi, ki so zame zelo važna. Zvedel sem, da se mu je pripetila nesreča, in prišel sem...

Pojdite z menoj, gospod ritmojster, da vam pokažem nesrečnega, ki se tako zanimata zanj. Moram vas pa opozoriti, da je njegovo stanje brezupno.

Brezupno?

Da, pojavi se je tetanus... Nesrečnej je pa menda še vedno pri zavesti... in to je baš najstrašnejše. Tri dni namreč strašno bolečine, pa ne more spregovoriti niti besedice.

O, bože!

Asistent in častnik sta vstopila. Videč ritmojstra, se je nesrečni vojak krčevito stresel. Iz krčevito stisnjenih ust se mu je izvil dolg, piščec stok.

To je bil stok, bil je krič obupa, obenem pa pretresljiv izraz groze in trpljenja. Ritmojster d'Alboize se je prestrašeno zdrznil. V tem živem, že posinelem truplu, so živele samo še oči, vrteče se strahotno v globokih duplinah.

Mišice ranjenčevega obraza so drgetale, nabrekle žile so se vile po bolestno skrčenem telesu liki grčaste modre proge.

Asistent je poskusil še zadnje sredstvo; injekcijo kaife. Strežnik je držal luč, ki je svetila ranjencu v obraz.

Usmiljenka in ranjenčev sosed sta molila, držeč molitvenike v rokah.

Miserere Deus, secundum miserationum tuarum, — je zvenel glas požobne žene sladko. — Et secundum multitudinem miserationum tuarum, — je odgovarjal hropčeh banditov glas.

Kljub vsemu svojemu pogumu je Robert d'Alboize čutil, kako ga spreletava mraz do kosti.

Že je mislil oditi, ko se je ustavil njegov pogled na vojakovi uniformi. Ta pogled ga je spomnil na realnost. Ko je asistent vstal, je Robert vprašal:

Ali bi smel pregledati vojakovo uniformo, če ni morda v nji torbica, ki sem vam pravil o nji?

Lekarnar M. Bahovec, Ljubljana.

Da bodo otroci zdravi Sedem pravil zdravega in nemotenega spanja, ki je za otroka zelo važna

Eno najdragocenejših daril, kar jih morete dati svojemu otroku, je navaditi ga, da mirno in dovolj dolgo spi, pravi profesor medicine na comeljski univerzi dr. Foster Kennedy. Dr. Kennedy je prepričan, da pospešuje ta navada otroku rast in pomaga tudi duševno prilagodevati se tudi vedno večjim zahtevam življenja. Ko pa otrok doraste, mu pomaga ta navada premagati marsikatero težavo. Nekateri otroci ne spe dovolj dolgo, pravi dr. Kennedy in zato v šoli zaostajajo. Če otrok premalo spi, je navadno nervozen in razdražljiv. Čeprav vemo, da nekaterim otrokom spanje bolj koristi, kakor drugim in da ga potrebujejo zato nekateri morda manj, je vendar nedvomno, da spe nervozni in razdražljivi otroci vsako noč manj, kakor bi morali, čeprav baš oni potrebujejo največ spanja. Četudi se zdi, da se počuti otrok po razmeroma kratkem spanju dobro, je vedno tu nevarnost, da utegne imeti nezadostno spanje v poznejših letih slabe posledice.

Od starosti je odvisno, kako dolgo mora otrok spati, Dr. Kennedy je prišel na podlagi izkušenj od sledečega zaključka:

Table with 2 columns: Starost otroka, Kako dolgo mora doletati. Rows include: do konca 1. leta (14-16 ur), od 2 do 3 let (13-14 ur), od 4-7 ali 8 let (12-13 ur), od 9-10 let (11 1/2 ur), v 11. letu (11 ur), v 12. letu (10 1/2 ur), v 13. letu (10 ur), od 14 do 15 let (9 1/2 ur).

Voronov pomladi tudi sebe

Če umre človek s 70 leti, je bil malomarno umorjen, kajti normalna starost, ki jo mora človek doseči, je 120 let, pravi znani pomlajevalec profesor Voronov, ki je nedavno prispel v London. Mož se sicer krčevito in deloma tudi uspešno bori proti starosti, vendar se je pa začel tudi sam starati in pravi, da hoče zdaj pomladiti še sebe. Kakor je drugim starim ljudem poma-

gal z opičjimi žlezami, tako hoče pregnati tudi na sebi posledice starosti. Zdjaj je star šele 58 let in pomlajevalje mu torej še ni nujno potrebno, pravi pa, da se bo podvrgel pomlajevalni operaciji, čim bo čutil potrebo po nji. Operiral ga bo njegov brat Grigorij ali pa katerikoli izkušeni zdravnik, ki ga bo imel baš pri rokah.

V ta namen si je Voronov že rezerviral opico Teodor po imenu. Opič je prav dobre volje in nima niti

v 16. letu Dr. Kennedy opozarja starše, da je najzanesljivejši znak zadostnega spanja, če se otrok zjutraj zbudi čil in osvežen. Če hočete, da bo vaš otrok dovolj dolgo in mirno spal, se ravnajte po tehle pravilih.

1. Pazite, da bo otrok v postelji vsak večer ob določeni uri. Roc. do 10. leta bi morali hoditi spat poleti ob 8., pozimi pa ob 7.

2. Pazite, da bo otroška spalnica dobro prezračena, da bo v nji zrak svež in hladen. Odpirajte okna spodaj in zgoraj, da bo mogel zrak redno in pravilno krožiti.

3. Ko je otrok že v postelji, ga ne sme motiti ropot, svetloba, glasno govorjenje ali godba.

4. Prepričajte se, če je za otrokovo udobnost dovolj poskrbljeno, to se pravi, da mu ni preveč tople, da ga ne zebe, da ni preveč odet, da nima prenatrpanega želodca ali da mu ni treba na stran. Pri večjih otrocih pazite, da svojih skrbi iz šole ne vzamejo s seboj v posteljo. Domače naloge naj opravijo čim prej, da ne bodo mislili na nje, ko gredo spat. Če hoče otrok mirno spati, ga ne smejo mučiti nobene skrbi.

5. Otroku mora spati sam, postelja mora biti udobna, ne pretrda, pa tudi ne premehkata.

6. Topla kopel in malo toplega mleka pomaga otroku, da hitro zaspi.

7. Nikar ne sugerirajte otroku, da je zaspati težko; ne pravite mu torej, da sami ne morete spati.

pojma, kaj jo čaka. Voronov je prispel v London, da izposluje od notranjega ministrstva dovoljenje delati pomlajevalne operacije tudi v Angliji. Od 1500 pomlajevalnih operacij, ki jih je napravil Voronov doslej, jih odpade na Angleže najmanj 800. Na svoji kliniki v Franciji je operiral več odličnih angleških zdravnikov. In vsi vedo, da je normalna človeška starost višja od 70 let, pravi Voronov. Mož, kakor je Bernard Shaw, je pa seveda izjema, je pripomnil Voronov smeje. Njemu ni potrebna pomlajevalna operacija, mož je še tako čil in krepak, da bi človek mislil, da je za celih 40 let mlajši, kot je v resnici.

Kako človek preživi življenje

Nekli 80 letni čudak se je zanimal, kako prav za prav človek preživi svoje življenje, in prišel je do zanimivega zaključka. Za spanje in oblačenje je porabil 26 let, 312 dni, 18 ur in 22 minut, za delo 21 let, 95 dni, 14 ur in 40 minut, slabe volje in jezen je bil 6 let, 116 dni, 14 ur in 16 minut, jedel in pil je 5 let, 346 dni, 16 ur in 45 minut, za ljubezen je porabil 4 leta, 39 dni, 8 ur in 27 minut, za počitnice 4 leta 12 dni, 15 ur in 3 minute, za potovanja 3 leta, 273 dni, 7 ur in 18 minut, za čitanje listov 1 leto, 243 dni, 7 ur in 18 minut, za bretje 228 dni, 2 ur in 52 minut, za obiranje čevljev pa 39 dni, 19 ur in 18 minut.

S tem pa življenje še ni opravičeno. Na turo je gledal mož v svojem življenju 30 dni, za odpiranje vežnih vrat je porabil 28 dni, za zavezovanje kravat 18 dni, za manjša opravila pri pišanju 21 dni, za gledališče 18 dni, 12 dni je rabil za prižiganje svojih debelih cigar, 13 dni se je vsevolal, 12 dni je moral iskati gumb, da je zapel ovrtnik, 5 dni je zdehal, za vzgojo otrok je rabil 26 dni, pse je dresiral 2 dni, smejal se je 1 dan, 22 ur in 3 minute. Kofiko je porabil časa, da je vse to izračunal, pa mož žal ni pove-

dal. Ne pove nam tudi, zakaj se je celih 6 let jezil; njegovi računi pa že bodo točni. Če je porabil za ljubezen 4 leta, za čitanje listov pa skoraz 2 leti.

Novo mestno podjetje

Poroke so potrebne, pa tudi posredovalnice, ki pomagajo ljudem v zakonski jarem, so vedno bile in bodo. Zakaj bi ne ustanovili take posredovalnice tudi mesto. Saj bo serioznejša in ljudje ji bodo bolj zaupali, če bo v rokah občinske uprave. Zakon, sklenjen s pomočjo take posredovalnice, bo takorekoč mestni zakon, nevesta iz posredovalnice pa mestna nevesta. Tako so si mislili mestni očetje v Tokiu in so takoj izračunali, da bi lahko nemudoma posredovali za 300 bolj ali manj srečnih zakonov. Takoj so pa bi-stroumni mestni očetje pripomnili, da mesto za ženinine in neveste ne bo jamčilo, da sprtih zakoncev ne bo mirilo in da ne bo plačevalo nobene odškodnine za razočaranja, kakor je ne plačuje nobena posredovalnica na svetu.

Glavno njihovo delo bo zapisovati vse kandidate v rubrike z vsemi njihovimi pomembnejšimi lastnostmi, koliko so stari, kakšen je njihov socialni položaj, izobrazba itd. V drugo rubriko zapišejo, kakšne zakonske družice bi radi. Pri deklarih in vdovah store enako, potem bodo pa razmišljali in primerjali, katera ženska rubrika je najbolj primerana za to ali ono moško rubriko. Cim ugotove, da sta kandidat in kandidata po svojih lastnostih in položaju primerana za skupno življenje, poskrbe, da se sestaneta. Morda dobe kandidati uradno pozivnico, naj se zglase tam in tam, sicer bodo kaznovani. S tem je pa storila posredovalnica svojo dolžnost, fant in dekle ali vdovec in vdova se sestane, potem naj pa storita, kar jima najbolj kaže.

Mestno načelstvo v Tokiu je šele pripravilo predlog glede posredovalnice in zadnje besede bo imel še občinski svet. Posredovalnica bo imela dvojni namen, na eni strani spravi mnogo ljudi v zakonski jarem, na drugi strani bo pa imelo mesto od tega lepe dohodke. Računajo namreč, da bo imela posredovalnica vsako leto do 1800 posredovanj.

Izvor tektitov na luni?

Jugozapadna Morava je znana po najhujših čudnih kamnov, zlasti takozv. moldavita. Podobne mineralne snovi so našli na otoku Billitonu (billitoniti) in v Avstraliji (avstralfiti). To je steklu podobna snov, ki je njen izvor še vedno zagoneten. Učenjaki so menili, da so moldaviti odpadki starih steklarskih peči, dočim so smatrali avstralfite bodisi za izvrške ognjenikov Erebus in Terror v Antarktidi, ki so jih privedli s seboj ledeniki, ali pa za izvrške ognjenikov v neznani vulkanski pokrajini v Avstraliji, ki so jih pogoltnili noji in jih na drugem kraju zopet vrgli iz sebe.

Nekateri učenjaki pa menijo, da gre za meteorite. Stekleni kamni so pokriti z jamicami in brazdami, ki so baje nastale med padcem, ko so se na površju raztopili. V novjšem času jih pa spravlja učenjaki v zvezo s površino lune, ki je baje tudi temnosive barve ter pokrita z jamami in brazdami. Luna je sicer obla, vendar je pa enakomerno razsvetljena v sredini in na kraju. Iz tega so izvajali domnevo, da je zagonetno steklo vulkaničnega izvora, da pa so ga vrgli iz sebe lunini vulkani. Učenjaki so izračunali, da bi hitrost 2100 m v sekundi zadostovala, da bi se iz luninega vulkana vrženo telo ne vrnilo več na luno, in dovolj verjetna je okolnost, da bi zemlja tako telo pritegnila nase. Ni torej izključeno, da izvirata zagonetna snov, ki je dobila skupno ime tektiti, iz luninih ognjenikov, seveda še iz časov, ko so bili zelo živahni.

Sovražniki. — Mi, zdravniki, imamo mnogo sovražnikov na tem svetu. — Seveda, še več pa na onem.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozčkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Prometni zavod za premoš d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe KOVAŠKI PREMOG vrst vseh KOKS livarniški, plavčarski in pivski ERIKETE PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 151.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v smankah. Za odgovor smanko! - Na vprašanja brez smanke se odgovarjamo - Najmanjši oglas 100 s.

PRODAM PRODA SE krasno izrezljana jedilnica iz orehovega lesa. Kdo, pove upr. >Slov. Narodac. 2903

2 POLETNA JOPIČA 1 nov, 1 zelo dobro ohranjen, zelo poceni naprodaj. Naslov v upravi >Sl. Narodac. 2887

SINGER ŠIVALNI STROJ prodam zaradi selitve po zelo nizki ceni. Naslov v upravi lista. 2885

SCHAFFHAUSEN precizne žepne ure prodajam s 20% popustom. Ivan Pakič, Ljubljana, Pred škofijo 15. 2877

KUPIM STISKALNICO ZA SENO (Hebel oder Kettenpresse), rabljeno, kupim. Ponudbe na naslov: Lud. Krautsdorfer, Lobe 2883 pri Poljčanah.

GLASBA GRAMOFONSKE PLOSJE OD DIN 15.— prodaja >Slagera, Aleksandrova cesta 4 (prehod >Viktoriale palače). 697T

SLUŽBE MLADENIČ 22 let star, išče službe v kaki pisarni, gre tudi za slugo v mestu ali na deželo. — Ponudbe pod >Vesten 2874 na upravo >Slov. Narodac. 2874

TEGOVSKI POMOČNIK mlad, knjigarsko papirne stroke, s dolgoletno prakso, samostojen delavec, aranžer izlošč, išče nameščenje. — Gjurjo Pavlovič, Karlovac, Gaza. 2906

USNJAŠKI POMOČNIK (nastroj Falzer) dobi stalno nameščenje v tovarni Križanič, Ljutomer. 2910

PRIJAZNO DEKLICO staro 14 let, sprejemem v stalno službo k otrokom v pošteno hišo. Prednost ima sirota ali zmazna nemščina. Nastop takaj. Müller, Ljubljana, Janševa 15. 2905

TEGOVSKA VAJENCA z dovršeno meščansko šolo ali vsaj dvema razredoma, s popolnoma prosto oskrbo sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. And. Eisbacher, Laško. 2909

ZELEZNIKAR sedaj nameščen v veletrgovini z železino, zelo dober prodajalec, izloščbeni aranžer, želi premeniti sedež mesto. V poštev pride le dobro in stalno mesto. Cenj. dopise poslati pod šifro >Perfektna moč 2896 na upravo >Slov. Narodac. 2912

TEGOVSKI SOTRUDNIK iščem službe, dober prodajalec, zanesljiv, izloščbeni aranžer. Cenjene ponudbe pod šifro >Hvaležen na upravo >Slov. Narodac. 2902

MLAJŠEGA BRIVSKEGA POMOČNIKA s skromnimi zahtevami, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Marko Vrca, brivec, Polzeča Sav. dolina. 2882

PEKOVSKI POMOČNIK mlad, ki bi raznašal tudi kruh, dobi zaposlenje v pekarni Wilfan, Tržič. 2886

TRGOVSKI POMOČNIK mešane stroke, dobro izveščana in zanesljiva moč, s dobriimi referencami, želi premeniti sedež mesto. Veriziran perfektno v vseh strokah trgovske obrti. Dober izloščbeni aranžer. — Ponudbe poslati pod šifro >Spreten 2904 na >Slov. Narodc.

STANOVANJA STANOVANJA SE ODDAJO s kuhinjo eno- in dvošobno Din 350, trisobno Din 750, pri tramvaju, vodovod, elektrika itd. — Kje, pove uprava >Slov. Narodac. 2912

STANOVANJA MLEKO V STEKLENIH GARANTIRANO iz posameznih hišev, na izrecno željo tudi od posameznih krav, prične s 1. avgustom po konkurenčni ceni dostavljati Mlekarska zadruga Medvode — Svetje. (Zadostuje dopisnica, in mleko, smetano, maslo ali sir dobite na dom.). 2889

RAZNO VINA pristna dalmatinska in slovenska, na debelo in na drobno čez ulico od 4 Din naprej pri >Dalmacijci, Gospoetska 13, Koficej. 2884

ČEVLJI NA OBROKE >TEMPO, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PERSKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

MALINOVEC oristen naraven s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoll. Ljubljana, Dunajska cesta 6. 57/T

HIROMANT-GRAFOLOG TIMOTEJEV V hotelu >Lloyd. 2890

MALINOVEC naraven, po Din 15 kg, se dobi Sv. Petra cesta 88, dvorišče. 2892

NEPREMIČNE PRED petimi leti zidano, in njivo, na krasnem prostoru v bližini domžalske železniške postaje, po zelo ugodni ceni prodam zaradi priselitve. Pojmanja daje Avgust Cotman, Rodica 4, pošta Domžale. 2881